

BULGARIAN

BASIC COURSE

Taped Exercises

Instructor Edition

Volume II
Units 4-10

January 1975

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

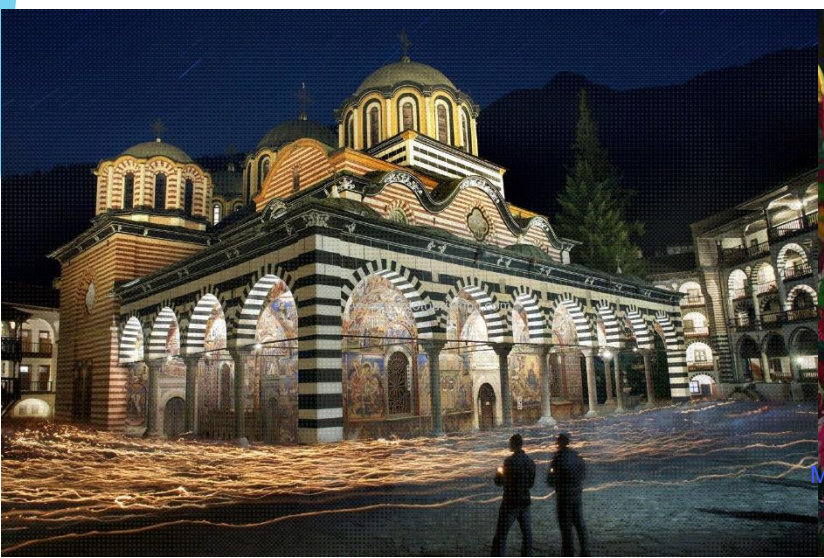

More DLI courses on LivaLingua - Online Language School

TABLE OF CONTENTS

ITEM	PAGE
ACKNOWLEDGEMENT	ii
PREFACE	iii
Unit 4	1
a.) the 3rd person singular and plural forms of the verb съм (to be), present tense	
b.) the 3rd person singular and plural forms of the personal pronouns	
c.) the gender of the Bulgarian nouns	
d.) the plural forms of the nouns in -и	
e.) general questions with rising intonation	
f.) the interrogative pronouns кóй (who) and какъв́ (what, what kind).	
Unit 5	25
a.) the 1st and 2nd person singular and plural forms of the verb съм (to be), present tense	
b.) the 1st and 2nd person singular and plural forms of the personal pronouns	
c.) the ли questions in Bulgarian	
d.) affirmative answers	
e.) negative answers (double negation).	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

TABLE OF CONTENTS

ITEM	PAGE
Unit 6	61
a.) the definite article -ът, -а, -та, -то, -те for the masculine, feminine and neuter nouns in singular and plural	
b.) the plural forms of the masculine, feminine and neuter nouns.	
Unit 7	93
Verbs:	
a.) the first conjugation -- чета́ (to read), пе́я (to sing), ям (to eat), пи́я (to drink), пи́ша (to write)	
b.) the second conjugation -- пу́ша (to smoke), но́ся (to carry, to wear), свири́я (to play an instrument), вървя́ (to walk), стоя́ (to stay), благодаря́ (to thank), правя́ (to do)	
c.) the third conjugation -- и́мам (to have), ня́мам (to have not), стру́вам (to cost), по́чвам (to begin, to start), свършвам (to finish, to end), давам (to give), оти́вам (to go), и́двам (to come), вечеря́м (to eat dinner), танцу́вам (to dance).	
Unit 8	123
a.) the future particle ще	
b.) the future forms of the verb съм (to be)	
c.) the negative construction ня́ма да	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

TABLE OF CONTENTS

ITEM	PAGE
Unit 9	147
a.) the imperative forms of the Bulgarian verbs	
b.) the descriptive imperative forms да, нéка да, нéка да не.	
c.) the demonstrative pronouns, тóзи-óнзи, тáзи-онáзи, товá-оновá, тéзи-онéзи.	
Unit 10	173
a.) the forms of the Bulgarian adjectives	
b.) the agreement between adjectives and nouns (in gender, number and article)	
c.) the forms of the comparative по- and the superlative нáй- degrees with adjectives.	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

UNIT 4

OBJECTIVES

Upon completion of this unit the student will be able to understand and construct oral and written sentences using:

a) the 3rd person singular and plural forms of the verb съм (to be), present tense,

b) the 3rd person singular and plural forms of the personal pronouns,

c) the proper forms of masculine, feminine, and neuter nouns,

d) the plural forms of the nouns ending in -и

e) general questions with rising intonation,

f) the interrogative pronouns кóй (who, which) and какъ́в (what, what kind).

This unit is based on the vocabulary from lessons 1-6 of the Bulgarian Basic Course, 1957.

Ninety percent accuracy is the accepted level of performance measured through self-evaluative tests.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following narration while looking at its written representation in your workbook.

Фред е студе́нт. Той живе́е в Кармел́. Ли́дия съ́що е студе́нтка. Тя живе́е в Пасифик Гров. Те са студе́нти. Сега́ те у́чат бъ́лгарски ези́к.

Господи́н Хри́стов е учи́тел. Госпожа́ До́брева е съ́що учи́телка. Те са учи́тели и живе́ят в Монтере́й.

Учи́лището за чу́жди ези́ци е съ́що в Монтере́й. То е голя́мо и ху́баво. В него́ има́ мно́го студе́нти.

Notes

Let us take a look at the following sentences:

Фред е студе́нт. (Fred is a student.)
Ли́дия е студе́нтка. (Lidia is a student.)
Те са студе́нти. (They are students.)

As you can see from the English translation, the underlined forms е and са represent the third person singular and plural of the verb съм "to be " respectively.

The word order of these simple sentences in Bulgarian and English is identical. Both languages utilize the basic sentence pattern, that is

Subject - Predicate

(Noun Phrase - Verb Phrase)

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

Listen to and repeat the following Bulgarian sentences after the speaker while looking at their graphic representation in your workbook.

Direct your attention to the pronunciation of the final sounds of the nouns in these sentences, and compare it to the written representation.

Here we go!

1. Фред е студе́нт. _____
2. Г-н Ивано́в е учи́тел. _____
3. Фред и́ма мо́лив. _____
4. Г-н Ивано́в чете́ ве́стник. _____
5. До́бър ден! _____
6. Ли́дия е студе́нтка. _____
7. Г-жа́ До́брева е учи́телка. _____
8. Тя и́ма ша́пка. _____
9. Ли́дия чете́ кни́га. _____
10. Аз оти́вам на вече́ря. _____
11. Той пи́е ви́но. _____
12. Ива́н оти́ва на се́ло. _____
13. Добро́ у́тро! _____
14. Ти пи́шеш писмо́. _____
15. Г-жа́ До́брева и́ма дете́. _____
16. Ива́н но́си ке́пе. _____
17. Ли́дия яде́ гро́зде. _____

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

Did you notice that there are basically three groups of nouns: those ending in a consonant (т, л, к, в, н); those ending with the vowels -а or -я , and those ending with the vowels -о or -е? If you have made this observation, you are on the right track in mastering the gender of Bulgarian nouns.

Nouns in Bulgarian usually have gender corresponding to either biological or grammatical characteristics, but there are exceptions. According to the final sound, we recognize three genders:

1. Nouns ending in a consonant are of the masculine gender.
2. Nouns ending in the vowels а or я are of the feminine gender.
3. Nouns ending in the vowels о or е are of the neuter gender.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Now listen to the following Bulgarian words and concentrate on the final sounds:

1. (студе́нт)
2. (студе́нти)
3. (учи́тел)
4. (учи́тели)
5. (мо́лив)
6. (мо́ливи)

What do you notice so far? What is the difference, for example, between the words: студе́нт - студе́нти?

It is the final vowel и in the second word. This single sound makes the difference between the singular and the plural forms in this case.

Let us examine other pairs of words--this time, feminine. Listen to the speaker.

(кни́га - кни́ги)

(ма́са - ма́си)

What is happening here? We are replacing the final vowel а with и . This is another way of making the plural forms of singular nouns.

There are other ways to form plurals, and we will cover them later on in the course. The important thing which you should remember at this point is that a great number of Bulgarian nouns utilize an и in the plural.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 4.

Listen to and repeat the following Bulgarian sentences after the model while looking at their written form in your workbook.

Here we go!

1. Фред е студе́нт. _____
2. Той е студе́нт. _____
3. Г-н Хри́стов е учи́тел. _____
4. Той е учи́тел. _____
5. Ли́дия е студе́нтка. _____
6. Тя е студе́нтка. _____
7. Писмо́то е на ма́сата. _____
8. То е на ма́сата. _____
9. Фред и Ли́дия са студе́нти. _____
10. Те са студе́нти. _____

Do you see what change is taking place? The words: Фред, г-н Хри́стов, Ли́дия, Ива́н etc. are names of people and are called personal nouns. The underlined forms replace these personal nouns and are called personal pronouns. They are the forms for personal pronouns in the third person singular and plural, and correspond to their English counterparts in the following manner:

той - he

тя - she

то - it

те - they

More BLI courses on LiveLingua - Online Language School

As you can see, different forms are used for different genders. The forms: той, тя, то, те are used with animate as well as with inanimate nouns (that is, nouns indicating living beings and nouns indicating things).

For example:

Мо́ливът е на ма́сата.

Той е на ма́сата.

Ша́пката е на ма́сата.

Тя е на ма́сата.

Ке́пето е на ма́сата.

То е на ма́сата.

Мо́ливите са на ма́сата.

Те са на ма́сата.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 1

A. Listen to the following sentences and replace the first noun in the sentence with an appropriate pronoun. Write your answer in the space provided in your workbook.

1. (Фред) е студе́нт.
2. (Ли́дия) е студе́нтка.
3. (Фред и Ли́дия) са студе́нти.
4. (Писмо́то) е на ма́сата.
5. (Мо́ливът) е на ма́сата.
6. (Кни́гата) е на ма́сата.
7. (Г-жа До́брева) е учи́телка.
8. (Ке́пето) е на ма́сата.
9. (Цига́рите) са на ма́сата.
10. (Г-н Ива́нов) е учи́тел.

B. Fill in the blanks with the proper form of the verb съм (to be), third person singular or plural.

1. Фред и Ли́дия . . . студе́нти.
2. Г-н Хри́стов . . . учи́тел.
3. Те . . . учи́тели.
4. Учи́лището . . . ху́баво.
5. Монтере́й . . . в Калифо́рния.
6. Ли́дия . . . студе́нтка, а г-жа́ До́брева . . . учи́телка.

Start your tape!

More DB courses on LiveLingua - Online Language School

C. Listen to the following nouns and mark their grammatical gender.

		M	F	N
1.	мо́лив	( )	( )	( )
2.	ма́са	( )	( )	( )
3.	ден	( )	( )	( )
4.	ве́стник	( )	( )	( )
5.	у́тро	( )	( )	( )
6.	униф о́рма	( )	( )	( )
7.	раки́я	( )	( )	( )
8.	ке́пе	( )	( )	( )

Check your answers with the key provided at the end of Unit 4. If you have made more than two mistakes, repeat steps 1-4 of this unit.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following sentences and repeat them after the speaker, while looking at their written forms in your workbook.

Here we go!

1. Ива́н е студе́нт. _____ ( ) _____
2. Ли́дия е студе́нтка. _____ ( ) _____
3. Те са студе́нти. _____ ( ) _____

These three sentences are affirmative statements. Did you notice how the intonation drops at the end of each one of them? This is the accepted and normal intonational pattern of a declarative sentence.

Now let us change this intonation--instead of lowering your voice at the end of a sentence, raise it.

Listen to and repeat after the speaker:

1. Ива́н е студе́нт? _____ ( ) _____
2. Ли́дия е студе́нтка? _____ ( ) _____
3. Те са студе́нти? _____ ( ) _____

Here we have transformed the statement into a question. We have done this by raising the tone of our voice at the end of the sentence. This is one way of asking questions in Bulgarian, which also exists in English.

Let us try it again. Listen to the speaker and repeat the following

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

sentences after him. They are in pairs--first a statement and then a question. Pay attention to the intonation pattern!

Here we go!

1. (Г-жа́ До́брева е учи́телка.) _____
   (Г-жа́ До́брева е учи́телка?) _____
2. (Г-н Хри́стов е учи́тел.) _____
   (Г-н Хри́стов е учи́тел?) _____
3. (Монтере́й е в Калифо́рния.) _____
   (Монтере́й е в Калифо́рния?) _____
4. (Униформата е хубава.) _____
   (Униформата е хубава?) _____
5. (Ша́пката е голя́ма.) _____
   (Ша́пката е голя́ма?) _____

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

The interrogative pronoun in Bulgarian corresponding to the English "who", "which" has three forms (one for each gender) in the singular and one form in the plural:

1. Masculine gender - кой
2. Feminine gender - коя
3. Neuter gender - кое
4. Plural for all genders - кои

Questions containing "who", "which" usually refer to the subject of the sentence.

Listen to the following sentences while looking at their graphic representation in your workbook. You are expected to transform these statements into questions by substituting the proper Bulgarian form of "who", "which" for the subject. Do not forget to make the necessary agreement in gender and number. After a pause, during which you are expected to construct the new question sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

For example:

S. Тази студентка е Лидия.
R. Коя е тази студентка?

S. Това кепе е зелено.
R. Кое кепе е зелено?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

S. Фред е студе́нт.

R. Ко́й е студе́нт?

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Rapetition)

1. S. Г-н Хри́стов е учи́тел.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́й е учи́тел?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. То́зи студе́нт е Пе́тър Ива́нов.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́й е то́зи студе́нт?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Та́зи студе́нтка е Ли́дия.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́я е та́зи студе́нтка?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Та́зи учи́телка е г-жа До́брева.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́я е та́зи учи́телка?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Това́ ке́пе е ка́фяво.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́е ке́пе е ка́фяво?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Това́ гро́зде е вку́сно.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́е гро́зде е вку́сно?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Те́зи учи́тели оти́ват в къ́щи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́и учи́тели оти́ват в къ́щи?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Те́зи студе́нти пи́ят ви́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ко́и студе́нти пи́ят ви́но?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

There are four forms in Bulgarian corresponding to the English form "what" ("what kind"):

1. Masculine gender - какъ́в
2. Feminine gender - каква́
3. Neuter gender - какво́
4. Plural for all genders - какви́

Questions with "what" usually refer to the object of the sentence (a person or a thing).

Step 3

Listen to the following sentences while looking at their written representation in your workbook. You are expected to transform these statements into questions by replacing the predicate noun or adjective with the proper Bulgarian form for "what". Do not forget agreement of gender and number.

After a pause, during which you are expected to construct and pronounce the new question sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Example:

S. Фред е студе́нт.
R. Какъ́в е Фред?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Ready? Here we go!

1. S. Г-н Христов е учител.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какъв е г-н Христов?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ябълките са сладки.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какви са ябълките?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Г-жа Добрева е учителка.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Каква е г-жа Добрева?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Детето е добро.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво е детето?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Фред и Лидия са студенти.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какви са Фред и Лидия?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

6. S. Гро́здето е вку́сно.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво́ е гро́здето?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Ли́дия е студе́нтка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Каква́ е Ли́дия?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Те са студе́нти.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какви́ са те?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

The previous sentences contain the verb "to be". If we have a sentence with any other verb, we then use the form for the neuter gender (which is called the impersonal form), какво́.

Example:

Иван пу́ши цига́ра.

Какво́ пу́ши Ива́н?

Step 4.

Listen to the following sentences while looking at the written representation in your workbook. Transform these statements into questions by using the form какво́. After a pause, during which you should construct and say the new question sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt.= Repetition)

1. S. Ли́дия чете́ кни́га.

   R. - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво́ чете́ Ли́дия?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ива́н и Гео́рги ядя́т гро́зде.

   R. - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво́ ядя́т Ива́н и Гео́рги?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

3. S. Г-жа́ До́брева и́ма дете́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво́ и́ма г-жа́ До́брева?

Rpt.- - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Фред но́си ке́пе.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво́ но́си Фред?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Г-н Хри́стов чете́ ве́стник.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво́ чете́ г-н Хри́стов?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Учи́телят пи́ше писмо́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво́ пи́ше учи́телят?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

Step 5.

Listen to the following sentences and repeat them after the speaker while observing their written representation in your workbook. Pay particular attention to the intonation pattern of each sentence.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Ready? Here we go!

1. Кой е този студент? _____
Този студент е Фред. _____
Какъв е Фред? _____
Фред е студент. _____

2. Коя е тази студентка? _____
Тази студентка е Лидия. _____
Каква е Лидия? _____
Лидия е студентка. _____

3. Кои са тези студенти? _____
Тези студенти са Фред и Лидия. _____
Какви са Фред и Лидия? _____
Фред и Лидия са студенти. _____

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

The answer given to the "who" questions (the subject questions) and to the "what" questions appear to be identical.

But are they completly identical? If you listened carefully, you noticed a shift in the primary stress (the stress placed on the most important word or phrase in a sentence) in the "who" and the "what" questions. This change or shift makes the difference; that is, it makes it possible to have two answers expressed by what seems to be one form.

Listen to the following examples while looking at their graphic representation in your workbook.

Кой е студе́нт?

Фред е студе́нт.

Каќъв е Фред?

Фред е студе́нт.

In the first answer, the primary stress falls on Фред , since the question is about the subject. In the second answer the primary stress falls on студе́нт, since the question is about the object.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 2

Write down questions about each of the following ten sentences: one for the subject and one for the predicate noun or adjective.

1. Г-н Ива́нов е гост.
2. Това́ ви́но е ху́баво.
3. Та́зи униф́орма е каф́ява.
4. Те́зи студе́нти са америка́нци.
5. Те́зи учи́тели са бъ́лгари.
6. Ива́н е цивилен.
7. Това́ гро́зде е вку́сно.
8. То́зи панта́лон е вое́нен.
9. Това́ а́гне е пе́чено.
10. Та́зи ша́пка е зелена.

Now check your work with the key provided at the end of this unit. If you have made more then two mistakes you would have to repeat the unit.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test No. 1

A. 1. Той е студе́нт.
2. Тя е студе́нтка.
3. Те са студе́нти.
4. То е на ма́сата.
5. Той е на кни́гата.
6. Тя е на ма́сата.
7. Тя е учи́телка.
8. То е на ма́сата.
9. Те са на ма́сата.
10. Той е учи́тел.

B. 1. Фред и Ли́дия са студе́нти.
2. Г-н Хри́стов е учи́тел.
3. Те са учи́тели.
4. Учи́лището е ху́баво.
5. Монтере́й е ъ Калифо́рния.
6. Ли́дия е студе́нтка, а г-жа До́брева е учи́телка.

C. 1. M
2. F
3. M
4. M
5. N
6. F.
7. F.
8. N.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test No. 2

1. Кой е гост?
   Какъв е г-н Иванов?

2. Кое вино е хубаво?
   Какво е това вино?

3. Коя униформа е кафява?
   Каква е тази униформа?

4. Кои са тези студенти?
   Какви са тези студенти?

5. Кои са тези учители?
   Какви са тези учители?

6. Кой е цивилен?
   Какъв е Иван?

7. Кое грозде е вкусно?
   Какво е това грозде?

8. Кой панталон е военен?
   Какъв е този панталон?

9. Кое агне е печено?
   Какво е това агне?

10. Коя шапка е зелена?
    Каква е тази шапка?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

UNIT 5

OBJECTIVES

Upon completion of this unit the student will be able to understand and construct sentences orally and in writing using:

a. the 1st and 2nd person singular and plural forms of the verb СЪМ (to be) in the present tense

b. the 1st and 2nd person singular and plural forms of personal pronouns

c. the ЛИ questions in Bulgarian (yes-no questions)

d. affirmative answers

e. negative answers.

This unit is based on the vocabulary from lessons 1-6 of the Bulgarian Basic Course, 1957.

Ninety percent accuracy is the accepted level of performance measured through self-evaluative tests.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Dialogue

Listen to the following dialogue while looking at its written representation in your workbook.

The persons taking part in the conversation are:

Fred
Lidia - American students

Mr. Ivanóv - Bulgarian teacher

Ready? Here we go!

F. Добро́ у́тро, Ли́дия. Как си ти?

L. Здраве́й, Фред! Аз съм добре́. Благодаря́!

F. Какво́ пра́виш в Монтере́й?

L. Аз съм студе́нтка. А ти?

F. Аз съм съ́що студе́нт.

L. Мно́го добре́! Ни́е сме студе́нти.

Mr. Ivanov. Добро́ у́тро! Ко́и сте ви́е?

F. Аз съм Фред, а това́ е Ли́дия.

Mr. Ivanov. Какви́ сте ви́е?

L. Ни́е сме́ студе́нти. А Ви́е?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

The underlined words in the dialogue represent the 1st and 2nd person singular and plural forms of the personal pronouns and the verb съм (to be). These forms have the following English counterparts:

Bulgarian	English
аз съм	I am
ти си	you are
Ви́е сте	you are
ни́е сме	we are
ви́е сте	you are

As you can see from the English translation there are three forms of "you are". What is the difference between them, if any? Let us observe these forms in sentences.

Ти си студе́нт.	_____	You are a student.
Ви́е сте учи́тел.	_____	You are a teacher.
Ви́е сте студе́нти.	_____	You are students.

The words ти си are the form of the 2nd person singular personal pronoun and the verb съм (to be). It is the so-called familiar form, which is used to address close friends or relatives.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Mr. Ivanov. Аз съ́м учи́тел.

F. Ко́й сте Ви́е?

Mr. Ivanov. Аз съ́м г-н Ива́нов.

Now stop the tape and read the following notes!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Ви́е сте is the form for the second person plural personal pronoun and the verb съм. However, when it is used in the second person singular it is called the polite or formal form of address. This form is always written with a capital letter and is used in situations when an American would address people as "Mr.," "Mrs." or "Miss." It is also used to address a person or people whom we respect, admire, or otherwise should show deference.

Step 2.

Now you will hear several sentences. Replace the personal nouns with the appropriate personal pronoun and say the new sentence. A confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Г-жа Добрева и Ви́е сте учи́тели.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ви́е сте учи́тели.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Аз и Ко́льо сме студе́нти.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ни́е сме студе́нти.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

3. S. Ти и Ли́дия сте студе́нти.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е сте студе́нти.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Фред, Ива́н и аз сме в Калифо́рния.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ни́е сме в Калифо́рния.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Г-н Хри́стов е в Монтере́й.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Той е в Монтере́й.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ли́дия е в ста́ята.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Тя е в ста́ята.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Кни́гата е на ма́сата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Тя е на ма́сата.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

8. S. Мо́ливът е на ма́сата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Той е на ма́сата.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 1

A. Fill in the correct form of the verb съм (to be) in the following sentences:

1. Ви́е ..... г-н Ивано́в.
2. Ни́е ..... студе́нти.
3. Ти ..... Хри́сто.
4. Аз ..... учи́тел.
5. Ви́е ..... в Монтере́й.

B. Supply the proper form of the personal pronouns in the following sentences:

1. ..... пу́шим цига́ри.
2. ..... чете́ш кни́га.
3. ..... но́сите униф о́рма.
4. ..... вече́ряме в къ́щи.
5. ..... чете́те ве́стник.

Now check your work with the key provided at the end of this unit. If you have made more then two mistakes you should repeat Part 1.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

The interrogative particle ли could be placed after any word in a sentence about which we are asking the question.

Listen to the following examples while observing their written form in your workbook. Here you will notice that ли is placed after the subject. Pay attention to the intonation and the sentence stress which falls on the word preceding ли.

Ива́н е студе́нт.	(John is a student)
Ива́н ли е студе́нт?	(Is John the one who is a student?)
Г-н Хри́стов чете́ кни́га.	(Mr. Christov is reading a book.)
Г-н Хри́стов ли чете́ кни́га?	(Is Mr. Christov the one who is reading a book?)

Step 1.

Now you will hear eight sentences. After hearing each sentence, transform it into a question by using the particle ли and changing the intonation according to the example above. After a pause, during which you are expected to produce the new structure, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Г-н Иванов е учител.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Г-н Иванов ли е учител?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Ни́е сме в Монтере́й.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ни́е ли сме в Монтере́й?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ви́е пу́шите цига́ри.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е ли пу́шите цига́ри?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ива́н чете́ кни́га.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ива́н ли чете́ кни́га?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Аз пи́ша писмо́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Аз ли пи́ша писмо́?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Г-жа́ До́брева и́ма ша́пка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-жа́ До́брева ли и́ма ша́пка?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

7. S. Фред дава книга на Иван.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Фред ли дава книга на Иван?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Лидия е студентка.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Лидия ли е студентка.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

A common way of asking questions in Bulgarian is to use the interrogative particle ли which usually follows the verb in the sentence.

Example:

S.	Фред чете́ кни́га.	Ива́н пи́ше писмо́.
R.	Фред чете́ ли кни́га?	Ива́н пи́ше ли писмо́?

Step 2.

You will now hear some more sentences. Transform these sentences into questions according to the examples above. After a pause, during which you are expected to produce the new structure, a confirmation will be given you. Repeat it after the speaker.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt.= Repetition)

1. S. Ли́дия пи́ше писмо́.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ли́дия пи́ше ли писмо́?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ви́е и́мате ша́пка.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ви́е и́мате ли ша́пка?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Г-н Ивано́в пу́ши цига́ра

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Г-н Ивано́в пу́ши ли цига́ра?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Г-жа́ До́брева оти́ва в къ́щи.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Г-жа́ До́брева оти́ва ли в къ́щи?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Те оти́ват на ки́но.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Те оти́ват ли на ки́но?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

6. S. Ива́н яде́ гро́зде.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ива́н яде́ ли гро́зде?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

In the exercise above, the questions refer to the subject of the sentence rather than the predicate.

Step 3.

Let us try one more exercise. Again some sentences will be given to you. Transform them into questions by using ЛИ . However, this time we have to change the word order of the structure a little. We will place the interrogative particle ЛИ after the object of the sentence. After a pause, during which you are to produce the new structure, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Before we go into the exercise let us do a couple of examples together.

Repeat the following sentences after the speaker while following their written representation in your workbook. Pay attention to the changes that take place and also to the intonation of the sentences.

Examples:

Фред чете́ кни́га.

Кни́га ли чете́ Фред?

Is Fred reading a book?

Ли́дия пи́ше писмо́.

Писмо́ ли пи́ше Ли́дия?

Is Lidia writing a letter?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

If you understand the changes you should make, try them now in practice. Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Ива́н пи́ше писмо́.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Писмо́ ли пи́ше Ива́н?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Г-жа До́брева чете́ рома́н.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Рома́н ли чете́ г-жа До́брева?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ви́е яде́те я́бълки.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Я́бълки ли яде́те ви́е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Г-н Петко́в пи́е раки́я.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Раки́я ли пи́е г-н Петко́в?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Аз пу́ша цига́ра.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Цига́ра ли пу́ша аз?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Учи́телите пи́шат кни́ги.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кни́ги ли пи́шат учи́телите?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Ко́льо яде́ гро́зде.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Гро́зде ли яде́ Ко́льо?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Студе́нтите пи́ят ви́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́но ли пи́ят студе́нтите?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 4.

Now we will practice some positive ли questions with the verb съм (to be). In these questions the word order usually is:

Subject - predicate noun (adjective, adverb) - ли - to be.

The subject of the sentence, as you have seen in previous ли questions, can also be in a final position. For example:

Той е студе́нт.
Той студе́нт ли е?
Студе́нт ли е той?

Писмо́то е на ма́сата.
Писмо́то на ма́сата ли е?
На ма́сата ли е писмо́то?

Exercise 1

Now you will hear five sentences which you are expected to transform into ли questions with the subject placed in initial position. After a pause for your oral response, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Let us begin now!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Г-н Хри́стов е учи́тел.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Г-н Хри́стов учи́тел ли е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ли́дия е студе́нтка.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ли́дия студе́нтка ли е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ке́пето е на ма́сата.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ке́пето на ма́сата ли е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Г-жа Ивано́ва е учи́телка.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Г-жа Ивано́ва учи́телка ли е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Ива́н е циви́лен.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ива́н циви́лен ли е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Exercise 2

Now you will hear five sentences. Transform them into ли questions, but this time place the subject in final position. After a pause for your oral response, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Let us begin!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Ко́льо е студе́нт.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Студе́нт ли е Ко́льо?
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Униф́о́рмата е ху́бава.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Ху́бава ли е униф́о́рмата?
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Гро́здето е вку́сно.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Вку́сно ли е гро́здето?
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Я́бълките са сла́дки.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Сла́дки ли са я́бълките?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Кни́гата е на ма́сата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. На ма́сата ли е кни́гата?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 5.

So far we have learned how to ask different questions in Bulgarian. Now let us learn how to answer these questions, both affirmatively and negatively.

Listen to the speaker and repeat the following examples while following the written representation in your workbook.

Ива́н студе́нт ли е?

Да*, Ива́н е студе́нт.

Ли́дия чете́ ли кни́га?

Да, Ли́дия чете́ кни́га.

Now you will be asked some questions. A pause will follow, during which you are expected to provide an affirmative response. Then a confirmation will be given to you. Repeat the confirmation.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Учи́тел ли е г-н Ивано́в?

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Да, г-н Ивано́в е учи́тел.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

---

*Да -yes. In affirmative sentences да is always separated by a comma from the rest of the sentence.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Г-жа Добрева има ли дете?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Да, г-жа Добрева има дете.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. В Монтерей ли сме ние?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Да, ние сме в Монтерей.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. В Калифорния ли е Монтерей?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Да, Монтерей е в Калифорния.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Хубава ли е униформата?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Да, униформата е хубава.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Вино ли пие г-н Христов?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Да, г-н Христов пие вино.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 6.

Now let us learn to give negative answers. Repeat the following examples while looking at their written representation.

Ви́е учи́тел ли сте?
Не, аз не съм учи́тел.

Той в ста́ята ли е?
Не, той не е в ста́ята.

Ко́льо чете́ ли рома́н?
Не, Ко́льо не чете́ рома́н.

You have noticed that the present tense forms of the verb "to be" in Bulgarian are stressed after the negative particle не.

Again you will be asked questions. A pause will follow during which you are expected to provide a negative answer to the question. A confirmation will then be given to you.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Учи́тел ли е г-н Петко́в?
   R. - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Не, г-н Петко́в не е учи́тел.
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Студе́нтка ли е г-жа́ До́брева?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, г-жа́ До́брева не е студе́нтка.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. В Со́фия ли сме ни́е?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, ни́е не сме в Со́фия.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. В Българ́ия ли е Монтере́й?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, Монтере́й не е в Българ́ия.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Ху́бава ли е унифо́рмата?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, унифо́рмата не е ху́бава.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ви́но ли пи́е г-н Хри́стов?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, г-н Хри́стов не пи́е ви́но.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

7. S. В къ́щи ли оти́ва Ли́дия?

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, Ли́дия не оти́ва в къ́щи.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Добъ́р студе́нт ли е Пе́тър?

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, Пе́тър не е до́бър студе́нт.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DL courses on LiveLingua - Online Language School

Step 7.

Now listen to the following examples while looking at their written representation in your workbook. Pay attention to the intonation and especially to the stressed forms of the verb СЪМ (to be).

Ива́н не е студе́нт.

Ива́н не е ли студе́нт?

Те не са в ста́ята.

Те не са ли в ста́ята?

Ви́е не сте вое́нни.

Ви́е не сте ли вое́нни?

Now you will hear a number of negative sentences. Transform these sentences into negative yes-no questions following the pattern above. After a pause for your oral response, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Let us begin!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Ти не си учи́тел.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ти не си ли учи́тел?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Кни́гата не е на ма́сата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кни́гата не е ли на ма́сата?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Гро́здето не е сла́дко.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Гро́здето не е ли сла́дко?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Студе́нтите не са в ста́ята.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Студе́нтите не са ли в ста́ята?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Я́бълките не са сла́дки.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Я́бълките не са ли сла́дки?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ви́е не сте студе́нти.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е не сте ли студе́нти?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More Discourses on LiveLingua - Online Language School

7. S. Унифо́рмите не са зеле́ни.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Унифо́рмите не са ли зеле́ни?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

Notes

In negative yes-no questions the particle ли follows the stressed forms of "to be," which carry the sentence stress.

The subject, as in positive yes-no questions, could be in initial or final position.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

There is only one negative particle in Bulgarian, не, which corresponds both to the English "no" and "not." For example:

Ива́н студе́нт ли е?	(Is John a student?)
Не, Ива́н не е студе́нт.	(No, John is not a student.)

There is one exeption: the negative form of the verb и́мам which is ня́мам and the negative form of the impersonal form и́ма (there is, there are), which is ня́ма (there is no, there isn't; there are no, there aren't).

Let us try a few examples. Repeat the following sentences after the apeaker while observing their written form in your workbook.

Ко́льо и́ма ли кни́га?	(Does Nick have a book?)
Не, Ко́льо ня́ма кни́га.	(No, Nick does not have a book.)
И́ма ли ве́стник на ма́сата?	(Is there a newspaper on the table?)
Не, на ма́сата ня́ма ве́стник.	(No, there is no newspaper on the table.)
И́ма ли ве́стници на ма́сата?	(Are there newspapers on the table?)
Не, на ма́сата ня́ма ве́стници.	(No, there are no newspapers on the table.)

Step 8.

Now you will hear several questions. Provide negative answers by using the negative forms ня́мам and ня́ма . After a pause for your oral response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Г-жа́ До́брева и́ма ли дете́?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, г-жа́ До́брева ня́ма дете́.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Хри́сто и́ма ли цига́ри?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, Хри́сто ня́ма цига́ри.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ни́е и́маме ли мо́ливи?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, ни́е ня́маме мо́ливи.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Г-н Петко́в и́ма ли ви́но?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, г-н Петко́в ня́ма ви́но.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

5. S. В ста́ята и́ма ли студе́нти?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, в ста́ята ня́ма студе́нти.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

6. S. Той и́ма ли ша́пка?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, той ня́ма ша́пка.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 2

A. Write out all possible ли questions about the following sentences.

1. Г-н Хри́стов оти́ва на ки́но.
2. Ли́дия чете́ писмо́.
3. Ива́н пи́е ви́но.
4. Фред и аз сме студе́нти.

B. Make the following statements into questions and give negative answers.

1. Г-жа́ До́брева и́ма ша́пка.
2. Фред и́ма ке́пе.
3. Студе́нтите и́мат униф́о́рми.
4. На ма́сата и́ма мо́лив.

C. Give both an affirmative and negative answer to the following questions.

1. Г-н Ивано́в вече́ря ли?
2. Учи́тели ли са г-н Петко́в и г-жа́ Стоя́нова?
3. Ви́е пу́шите ли?
4. Той и́ма ли ве́стник?

Now check your work with the key provided at the end of this unit. If you have made more then two mistakes you should repeat the unit.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to self-evaluative Test No. 1

A. 1. Ви́е сте г-н Ивано́в.
2. Ни́е сме студе́нти.
3. Ти си Хри́сто.
4. Аз съм учи́тел.
5. Ви́е сте в Монтере́й.

B. 1. Ни́е пу̀шим цига́ри.
2. Ти чете́ш кни́га.
3. Ви́е но́сите униф̀о́рма.
4. Ни́е вече́ряме в къ̀щи.
5. Ви́е чете́те ве́стник.

More DL courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test No. 2

A. 1. Г-н Хри́стов ли оти́ва на ки́но?

Г-н Хри́стов оти́ва ли на ки́но?

На ки́но ли оти́ва г-н Хри́стов?

2. Ли́дия ли чете́ писмо́?

Ли́дия чете́ ли писмо́?

Писмо́ ли чете́ Ли́дия?

3. Ива́н ли пи́е ви́но?

Ива́н пи́е ли ви́но?

Ви́но ли пи́е Ива́н?

4. Фред и аз ли сме студе́нти?

Студе́нти ли сме Фред и аз?

B. 1. Г-жа́ До́брева и́ма ли ша́пка?

Не, г-жа́ До́брева ня́ма ша́пка.

2. Фред и́ма ли ке́пе?

Не, Фред ня́ма ке́пе.

3. Студе́нтите и́мат ли унифо́рми?

Не, студе́нтите ня́мат унифо́рми.

4. На ма́сата и́ма ли мо́лив?

Не, на ма́сата ня́ма мо́лив.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

С. 1. Да, г-н Ивано́в вече́ря.

Не, г-н Ивано́в не вече́ря.

2. Да, г-н Петко́в и г-жа́ Стоя́нова са учи́тели.

Не, г-н Петко́в и г-жа́ Стоя́нова не са учи́тели.

3. Да, ни́е пу́шим.

Не, ни́е не пу́шим.

4. Да, той и́ма ве́стник.

Не, той ня́ма ве́стник.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

UNIT 6

OBJECTIVES

Upon completion of this unit the student will be able to understand and construct simple sentences (up to eight syllables) orally and in writing using:

a.) the definite article -ЪТ, -а, -та, -то, -те for the masculine, feminine, and neuter nouns in singular and plural.

b.) the plural forms of the masculine, feminine, and neuter nouns.

This unit is based on the vocabulary from lessons 1-6 of the Bulgarian Basic Course, 1957.

Ninety percent accuracy is the accepted level of performance measured through self-evaluative tests.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following dialogue while looking at its graphic representation in your workbook. Concentrate on the noun endings and the changes they undergo.

Here we go!

Л. Фред, къде́ е мо́ливът?

Ф. Мо́ливът е на уче́бника.

Л. А къде́ е кни́гата?

Ф. Кни́гата е на ма́сата.

Л. Къде́ са ве́стниците?

Ф. Ве́стниците са до кни́гите.

Л. И́маш ли цига́ри, Фред?

Ф. Да, цига́рите са до писмо́то.

Л. Благодаря́, Фред!

Ф. Мо́ля, ня́ма защо́!

Stop your tape and read the notes which follow in your workbook.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

You have noticed from the dialogue that the endings of the Bulgarian nouns change under certain conditions. These changes are caused by the use of the definite article.

There is only one article in Bulgarian, the definite article. As in English, the definite article in Bulgarian is used when speaking of a definite, already mentioned or otherwise known person(s) or thing(s).

The English definite article is a separate word, which stands before the noun and has one form for all genders and numbers. The Bulgarian definite article is added as a suffix to the noun. In the singular it has four forms for the three genders. In the plural there are two forms for all genders.

The following chart represents the singular forms of the definite article in Bulgarian.

Gender	Definite Article Sing.	Examples
Masculine	Long Form -ът, -ят Short Form -а, -я	мо́ливът, учи́телят мо́лива, учи́теля
Feminine	-та	кни́гата студе́нтката
Neuter	-то	писмо́то дете́то

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

As you can see there are two forms of the definite article for the masculine gender: the long form -ът (with -ят as a soft variation), and the short form -а (with -я as the soft variation). Let us see why the two forms are necessary and how they are being used.

Consider the following sentences.

Мо́ливът е на уче́бника.
Уче́бникът е до мо́лива.
Учи́телят стои́ до студе́нта.
Студе́нтът стои́ до учи́теля.

The long form of the definite article in Bulgarian -ът, -ят is used when the noun is the subject of the sentence. The short form -а, -я is used when the noun is the direct or indirect object of the sentence, or functions in some other role.

Remember that only the masculine nouns in Bulgarian have a long and a short form of the definite article.

The definite article for the feminine nouns is -та. Examples:

Това́ е кни́га. Кни́гата е голя́ма.
Това́ е ма́са. Ма́сата е в ста́ята.

The definite article for the neuter nouns is -то. Examples:

Това́ е писмо́. Писмо́то е на ма́сата.
Това́ е ке́пе. Ке́пето е зеле́но.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

Now let us try to apply in practice what we have said so far. First, let us use the definite article with some masculine nouns. Do not forget that there are two forms: long -ът, -ят and short -а, -я.

Exercise No. 1

Fill in the proper forms of the definite article in the following six sentences. Then say the sentence in the form you have provided. After that a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker. Ready? Here we go!

(S - Stimulus, R - Response, C - Confirmation, Rpt - Repetition)

1. S. Мо́лив.... е на ма́сата.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Мо́ливът е на ма́сата.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ива́н да́ва пантало́н..... на Фред.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ива́н да́ва пантало́на на Фред.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Кни́гата е на ве́стник ..... .

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Кни́гата е на ве́стника.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Учи́тел .... и́ма ша́пка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Учи́телят и́ма ша́пка.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Рома́н .... е ху́бав.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Рома́нът е ху́бав.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ху́бав ли е фи́лм .... ?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ху́бав ли е фи́лмът?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Exercise No. 2

Now let us do a similar exercise but this time with the use of the definite article for feminine nouns. Let us begin!

(S - Stimulus, R - Response, C - Confirmation, Rpt - Repetition)

1. S. Кни́га .... е на ма́сата.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Кни́гата е на ма́сата.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ша́пка .... на г-жа́ До́брева е ху́бава.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ша́пката на г-жа́ До́брева е ху́бава.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Я́бълка .... е сла́дка.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Я́бълката е сла́дка.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Но́сиш ли униф́о́рма ....?

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Но́сиш ли униф́о́рмата?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Къде́ е цига́ра ....?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Къде́ е цига́рата?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Учи́телка .... е добра́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Учи́телката е добра́.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Exercise No. 3

Now let us use the definite article with some neuter nouns in the same type of exercise.

Let us begin!

(S - Stimulus, R - Response, C - Confirmation, Rpt - Repetition)

1. S. Ке́пе .... е зеле́но.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ке́пето е зеле́но.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Писмо́ .... е голя́мо.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Писмо́то е голя́мо.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ви́но .... е ки́село.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ви́ното е ки́село.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Гро́зде .... е сла́дко.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Гро́здето е сла́дко.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Пиа́но.... е ху́баво.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пиа́ното е ху́баво.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 1

In the following 15 incomplete sentences supply the appropriate forms of the definite article with respect to the gender of the nouns.

1. Студе́нт.... е в ста́я....
2. Кни́га.... е на ма́са....
3. Биле́т.... е на ве́стник....
4. Учи́тел.... пи́ше писмо́.
5. Го́ст.... и́ма цига́ри.
6. Ви́но....е ки́село.
7. Ива́н оти́ва на вече́ря....
8. Гро́зде.... е зеле́но.
9. Я́бълка.... е на студе́нт.... .
10. Ке́пе.... е кафя́во.
11. На ма́са.... и́ма мо́лив.
12. Мо́лив.... е черве́н.
13. Кру́ша....е жъ́лта.
14. Рома́н .... е ху́бав.
15. Ве́стник.... е до рома́н....

Now check your work with the key provided at the end of Unit 6. If you have made more than two mistakes, repeat Step 1 and Step 2 of this unit.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following examples and repeat them after the speaker while looking at their written form in your workbook. Pay particular attention to the change of stress which is placed on the last syllable.

Аз чета́ писмо́. _____ Хубаво пиано́. _____

Аз чета́ писма́. _____ Хубави пиана́. _____

Now you will hear six sentences containing singular neuter nouns with "о" endings. Transform these sentences into plural by changing the final "о" sound of the nouns into "а" sound. A confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Exercise 1

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Ива́н пи́ше писмо́.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ива́н пи́ше писма́.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. В Со́фия и́ма ки́но.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. В Со́фия и́ма кина́.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Хубаво пиано́.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Хубави пиана́.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Вку́сно ви́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Вку́сни вина́.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Now listen to the following sentences and repeat them after the speaker while looking at their written form in your workbook.

На ма́сата и́ма ке́пе. _____

На ма́сата и́ма ке́пета. _____

In this manner you should transform the singular neuter nouns in the following sentences into plural by adding -та to their basic form. After a pause, during which you should say the new sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Exercise 2

(S - Stimulus, R - Response, C - Confirmation, Rpt - Repetition)

1. S. Пе́тър и́ма а́гне.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Пе́тър и́ма а́гнета.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ко́лько и́ма ке́пе.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ко́лько и́ма ке́пета.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Тук и́ма момче́.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Тук и́ма момче́та.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. В ста́ята и́ма моми́че.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. В ста́ята и́ма моми́чета.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

Listen to the speaker and repeat the following examples while following their written form in your workbook. Pay attention to the change of the endings of the feminine nouns.

a. В стаята има маса. _____

В стаята има маси. _____

b. На масата има книга. _____

На масата има книги. _____

c. Това е сладка круша. _____

Това са сладки круши. _____

Now you will hear five sentences containing feminine nouns in the singular. Change these singular forms into plural following the previous examples. A confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker. Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. На масата има книга.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. На масата има книги.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Тя е учителка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Те са учителки.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

3. S. Аз пу́ша цига́ра.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Аз пу́ша цига́ри.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Г-жа́ До́брева и́ма ша́пка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-жа́ До́брева и́ма ша́пки.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Та́зи кру́ша е сла́дка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Те́зи кру́ши са сла́дки.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

Now read the notes which follow.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

As you can see again from this exercise, the feminine nouns usually end in -а , or -я.

In order to form the plural we drop the final vowel from the ending and substitute -и e.g., ма́са - ма́си; кни́га - кни́ги; вече́ря - вече́ри.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Listen to the following sentences and repeat them after the speaker while looking at their written form in your workbook.

a.) Това́ е мо́лив. _____

Това́ са мо́ливи. _____

Той е учи́тел. _____

Те са учи́тели. _____

b.) Това́ е сто́л. _____

Това́ са столо́ве. _____

Notes

From the examples, we can draw a simple rule covering the formation of the plural of masculine nouns. With polysyllabic (more than one syllable) masculine nouns we simply add -и to the basic form. With monosyllabic (one syllable) masculine nouns we add the ending -ове to the basic form. There are other ways of forming the plural of masculine nouns, but they will be discussed later.

Now you will hear several sentences containing masculine nouns in the singular. Transform them into plural by adding -и or -ове as required. After a pause, during which you are expected to produce the new sentence, you will hear a confirmation. Repeat it after the speaker.

 More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Let us begin!

(S - Stimulus, R - Response, C - Confirmation, Rpt - Repetition)

1. S. Той е студе́нт.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Те са студе́нти.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. На ма́сата и́ма рома́н.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. На ма́сата и́ма рома́ни.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Те и́мат биле́т.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Те и́мат биле́ти.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. В ста́ята има стол.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. В ста́ята има столо́ве.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Аз и́мам ключ́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Аз и́мам ключ́ове.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ива́н но́си панта́лон.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ива́н но́си панта́лони.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 4.

Listen to the speaker and repeat the following sentences while following their written form in your workbook. Pay attention to the use of the article with the plural nouns.

a.) Това́ са ма́си. _____

Ма́сите са в ста́ята. _____

На ма́сите и́ма ве́стници. _____

Ве́стниците са на ма́сите. _____

На ма́сата има ключове́. _____

Ключове́те са на ма́сата. _____

b.) Ива́н пи́ше писма́. _____

Писма́та са на Ива́н. _____

Ли́дия и́ма ке́пета. _____

Ке́петата са на Ли́дия. _____

Notes

All nouns with plural endings -е, -и take the definite article -те in the plural.

All nouns with plural endings -а, -я take the definite article -та in the plural.

Both articles are added to the basic plural forms of the nouns.

Now several sentences containing plural nouns will be given to you in your workbook. Use the proper form of the definite article according to the plural endings of the nouns. After a pause during

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

which you should say the new sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Ready? Here we go!

(S - Stimulus, R - Response, C - Confirmation, Rpt - Repetition)

1. S. Моми́чета.... са в ста́ята.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Моми́четата са в ста́ята.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Рома́ни.... са на ма́сата.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Рома́ните са на ма́сата.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Я́бълки.. са ху́бави.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Я́бълките са хубави.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ли́дия чете́ кни́ги.... .

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ли́дия чете́ кни́гите.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Студе́нтите чета́т ве́стници..... .

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Студе́нтите чета́т ве́стниците.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ке́пета.... са зеле́ни.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ке́петата са зеле́ни.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 2

A. Listen to the following fifteen sentences and place a check mark for each of the nouns according to gender and number. This does not include proper nouns.

Masculine singular -- MS
Masculine plural -- MP
Feminine singular -- FS
Feminine plural -- FP
Neuter singular -- NS
Neuter plural -- NP

	MS	MP	FS	FP	NS	NP
1. Панталóните са тук.						
2. Крýшите са жълти.						
3. Госпожáта е учúтелка.						
4. Фред е студéнт.						
5. Ключъ́т е голя́м.						
6. Това́ са столóве.						
7. Те са учúтели.						
8. Г-жа́ Дóбрева и́ма ша́пка.						
9. Ни́е пи́ем вина́.						
10. Моми́четата са хýбави.						
11. Г-н Петкóв четé вéстник.						
12. Ива́н нóси кéпе.						
13. Ли́дия пи́ше писма́.						
14. Стéфан и́ма пиа́но.						
15. Грóздето е сла́дко.						

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

B. Transform the following sentences from singular into plural by making all necessary changes and write them down in the space provided.

1. Това́ е учи́тел. _____
2. На ма́сата и́ма писмо́. _____
3. Яде́те ли я́бълка? _____
4. Къде́ е момче́то? _____
5. И́маш ли цига́ра? _____
6. Мари́я и́ма ке́пе. _____
7. Ни́е пи́шем писмо́. _____
8. Аз и́мам дре́ха. _____
9. Той е студе́нт. _____
10. Ива́н яде́ кру́ша. _____
11. Фред и́ма униф о́рма. _____
12. Г-жа́ До́брева и́ма гост. _____
13. Моми́чето е ху́баво. _____
14. В ста́ята и́ма ма́са. _____
15. Тя е студе́нтка. _____

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

C. Fill in the plural forms of the definite article with the nouns in the following sentences:

1. Уче́бници.... са на ма́сата.
2. Мо́ливи.... са до ве́стника.
3. Къде́ са рома́ни....?
4. Ключове.... са на ма́сата.
5. Студе́нти.... са в ста́ята.
6. Я́бълки.... са ху́бави.
7. Вина́.... са ки́сели.
8. Ке́пета.... са кафя́ви.
9. Учи́телки.... са добри́.
10. Къде́ са столове́.... .
11. Г-н Ивано́в чете́ ве́стници.... .
12. Уни́форми.... са зелени.
13. Рома́ни.... са в та́зи ста́я.
14. Го́сти.... са в ста́ята.
15. Кру́ши.... са вку́сни.

Notes

If you have more than two mistakes for any one of the three parts of this test, you should repeat Part 2 of this unit.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test No. 1

1. Студе́нтът е в ста́ята.
2. Кни́гата е на ма́сата.
3. Биле́тът е на ве́стника.
4. Учи́телят пи́ше писмо́.
5. Го́стът и́ма цига́ри.
6. Ви́ното е ки́село.
7. Ива́н оти́ва на вече́рята.
8. Гро́здето е зеле́но.
9. Я́бълката е на студе́нта.
10. Ке́пето е кафя́во.
11. На ма́сата и́ма мо́лив.
12. Мо́ливът е черве́н.
13. Кру́шата е жъ́лта.
14. Рома́нът е ху́бав.
15. Ве́стникът е до рома́на.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test, No. 2

A.

	MS	MP	FS	FP	NS	NP
1.		X				
2.				X		
3.			X			
4.	X					
5.	X					
6.		X				
7.		X				
8.			X			
9.						X
10.						X
11.	X					
12.					X	
13.						X
14.					X	
15.					X	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

В. 1. Това́ са учи́тели.

2. На ма́сите и́ма писма́.

3. Яде́те ли я́бълки?

4. Къде́ са момче́тата?

5. И́маш ли цига́ри? (И́мате ли цига́ри?)

6. Мари́я и́ма ке́пета.

7. Ни́е пи́шем писма́.

8. Аз и́мам дре́хи. (Ни́е и́маме дре́хи.)

9. Те са студе́нти.

10. Ива́н яде́ кру́ши.

11. Фред и́ма униф о́рми.

12. Г-жа́ До́брева и́ма го́сти.

13. Моми́четата са ху́бави.

14. В ста́ите и́ма ма́си.

15. Те са студе́нтки.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

C. 1. Учебниците са на масата.

2. Моливите са до вестника.

3. Къде са романите?

4. Ключовете са на масата.

5. Студентите са в стаята.

6. Ябълките са хубави.

7. Вината са кисели.

8. Кепетата са кафяви.

9. Учителките са добри.

10. Къде са столовете?

11. Г-н Иванов чете вестниците.

12. Униформите са зелени.

13. Романите са в тази стая.

14. Гостите са в стаята.

15. Крушите са вкусни.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Map of the Bulgarian Dialects

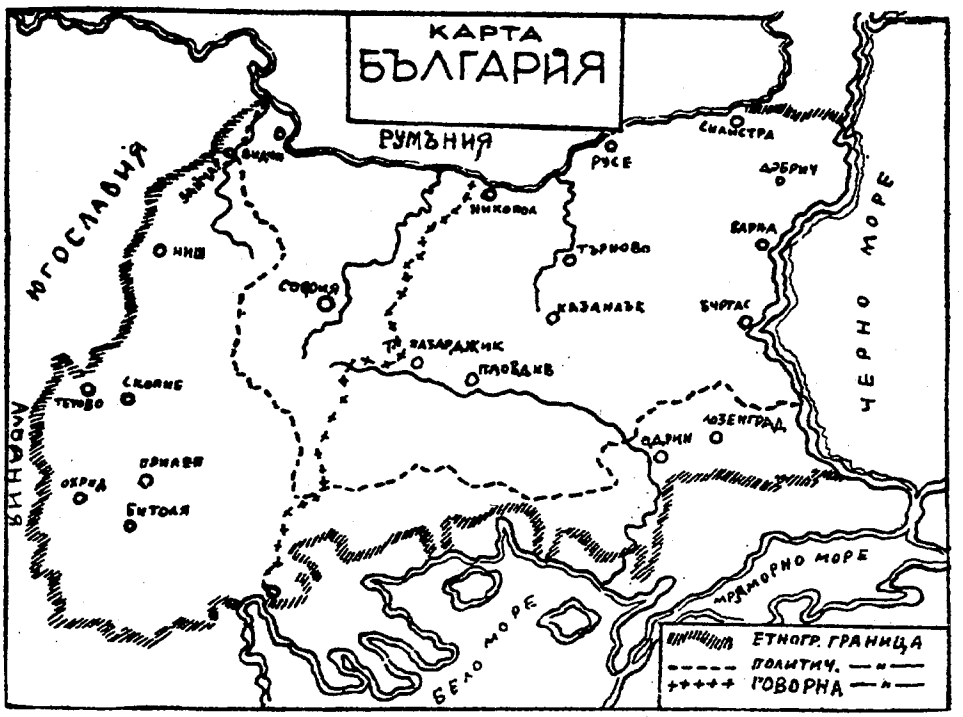

Political frontier ----------

Dialect frontier +++++++++++

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

UNIT 7

OBJECTIVES

Upon completion of this unit the student will be able to understand and construct affirmative, negative and interrogative sentences orally and in writing using the present tense verbs belonging to:

a.) the first conjugation -- чета́ (to read), пе́я (to sing), ям (to eat), пи́я (to drink), пи́ша (to write);

b.) the second conjugation -- пу́ша (to smoke), но́ся (to carry, to wear), сви́ря (to play an instrument), вървя́ (to walk), стоя́ (to stay), благодаря́ (to thank), пра́вя (to do);

c.) the third conjugation -- и́мам (to have), ня́мам (to have not), стру́вам (to cost), по́чвам (to begin, to start), свъ́ршвам (to finish, to end), да́вам (to give), сти́вам (to go), и́двам (to come), вече́рям (to eat dinner), танцу́вам (to dance).

This unit is based on the vocabulary from Lessons 1-8 of the Bulgarian Basic Course, 1957.

Ninety percent accuracy is the accepted level of performance measured through self-evaluative tests.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

Bulgarian verbs do not have a separate infinitive form. The verbs are given in dictionaries in their 1st person singular, present tense form.

Example: чета́, пуша́, вечеря́м.

The form of the 1st person singular, present tense is called the basic form of the verb. The form of the 3rd person singular, present tense is considered the stem of the verb.

In Bulgarian there are three conjugations of verbs which are identified by the thematic vowel. The final vowel of this stem clearly indicates the conjugation of the verb.

a.) first conjugation -е

b.) second conjugation -и

c.) third conjugation -а, -я

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following exchanges. Pay particular attention to the verb forms as well as the word order of the various sentences.

Лидия: Какво́ чете́ш, Фред?

Фред: Аз чета́ ве́стници.

Л. Какво́ чете́ Ива́н?

Ф. Той чете́ кни́га.

Л. Какво́ чета́т студе́нтите?

Ф. И те чета́т кни́ги.

Л. Пе́тко, ни́е четем́ кни́ги. Какво́ четеш́ ти?

П. Аз не чета́ сега́. Аз пи́я ви́но и пе́я.

Ф. Ли́дия, ти пи́шеш ли писмо́?

Л. Да, аз пи́ша писмо́.

Ф. Кога́ ще ядем́?

Л. Ни́е ще ядем́ в еди́н часа́.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

You probably noticed how the verb endings change. This is due to the fact that Bulgarian verbs have different endings for different persons and numbers.

The verb чета́ (to read) belongs to the first or е conjugation. As we stated earlier the thematic vowel for the third person singular gives us the conjugation of the verb.

Listen to the following sentences and repeat after the speaker while following the written form in your workbook. Pay attention to the verb endings.

Ти четеш книга. _____

Иван пие вино. _____

Ти пишеш писмо. _____

Лидия яде на масата. _____

Here is the conjugation of the verb чета́ . Repeat the examples after the speaker while following the written form given in your workbook.

Аз чета́ книга. _____

Ти четеш книга. _____

Иван чете́ книга. _____

Лидия чете́ книга. _____

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

То четé книга. _____

Ние четем книги. _____

Вие четете книги. _____

Студéнтите четáт книги. _____

The following verbs conjugate in the same way as the verb чета: пи́ша (to write), пе́я (to sing), пи́я (to drink), ям, я́деш, я́де (to eat)

Step 2.

In the following exercise you will be given several sentences in writing. The verbs of these sentences will be in their basic forms. Use the proper form to construct a correct sentence. After a pause, for your response, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt = Repetition)

1. S. Студéнтите (пи́ша) писмá.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Студéнтите пи́шат писмá.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ние (пи́я) би́ра.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ние пи́ем би́ра.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

3. S. Ти (чета) ве́стник.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ти чете́ш ве́стник.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ви́е (пе́я).

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е пе́ете.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Г-жа́ До́брева (пи́ша) кни́га.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-жа́ До́брева пи́ше кни́га.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Г-н Ивано́в (чета́) писмо́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-н Ивано́в чете́ писмо́.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Аз (ям) кру́ши.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Аз ям кру́ши.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Now let us try some other verbs. Listen to the following sentences and repeat them after the speaker while following the written form in your workbook.

Here we go!

Аз пу́ша цига́ра. _____

Ни́е пу́шим цига́ри. _____

Той сви́ри на пиа́но. _____

Ви́е стои́те в ста́ята. _____

Ти но́сиш униф о́рма. _____

Тя пра́ви су́па. _____

Notes

As you can see from the examples, the form for the third person singular has the thematic vowel и. This is characteristic of the second conjugation of Bulgarian verbs. The examples illustrate all forms of this conjugation using different verbs which belong to it.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 4.

In the following exercise several sentences will be given to you in writing. The verbs of these sentences will be in their basic forms. Use the proper form to construct a correct sentence. After a pause for you to say the sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt = Repetition)

1. S. Г-н Ивано́в (пу́ша) цига́ри.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Г-н Ивано́в пу́ши цига́ри.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Какво́ (пра́вя) учи́телите?

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво́ пра́вят учи́телите?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ли́дия (сви́ря) пиа́но.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ли́дия сви́ри на пиа́но.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ни́е (но́ся) униф о́рми.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ни́е но́сим униф о́рми.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Ви́е (но́ся) кни́ги.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е но́сите кни́ги.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ти (пра́вя) ви́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ти пра́виш ви́но.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Аз (стоя́) в ста́ята.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Аз стоя́ в ста́ята.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Какво́ (пра́вя) Сте́фан?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво́ пра́ви Сте́фан?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following conversation while looking at the illustrations in your workbook. Topic: Stefan and Maria meet in front of the movie theater.

Стефан - Здравей́, Мари́я! Как си?

Мария - Благодаря́, добре́. И́маш ли биле́ти?

С. Не, ня́мам. Оти́вам за билети.

М. Добре́. Кога́ по́чва филмът?

С. Фи́лмът по́чва след де́сет мину́ти.

М. А кога́ сво́ршва?

С. В 10.30.

М. Какво́ ще пра́вим след това́?

С. След това́ ще вече́ряме и ще танцу́ваме.

М. Добре́. Нека да вървим!

Stop the tape and read the notes which follow.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Unit 7 Part 2 Step 1

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

Most verbs with the endings -ам, -ям in their basic form (1st person singular) belong to the third conjugation. Here are the forms of this conjugation:

Аз оти́вам на ки́но.

Ти и́дваш в ста́ята.

Сте́фан свъ́ршва писмо́то.

Мари́я вече́ря в къ́щи.

То по́чва ра́но.

Ни́е и́маме мо́ливи.

Ви́е танцу́вате ху́баво.

Студе́нтите ня́мат кни́ги.

From the examples you can see that the third person singular forms has the thematic vowel -а or -я. This is characteristic of the third conjugation Bulgarian verbs.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

In the following exercise, several sentences will be given to you in writing. The verbs of these sentences will be in their basic form. Use the proper form to construct a correct sentence. After a pause for you to say the sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt = Repetition)

1. S. Биле́тът (стру́вам) е́втино.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Биле́тът стру́ва е́втино.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Мари́я (оти́вам) на ки́но.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Мари́я оти́ва на ки́но.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Аз (да́вам) кни́гата на Ива́н.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Аз да́вам кни́гата на Ива́н.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ви́е (свъ́ршвам) рома́на.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ви́е свъ́ршвате рома́на.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Учи́телите (вече́рям) в къ́щи.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Учи́телите вече́рят в къ́щи.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Сте́фан и Мари́я (танцу́вам).

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Сте́фан и Мари́я танцу́ват.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Ни́е (ня́мам) униформи.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ни́е ня́маме униформи.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Г-жа́ До́брева (и́мам) дете́.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-жа́ До́брева и́ма дете́.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

Notes

There are several ways to ask questions in Bulgarian. You have already learned the following patterns:

a.) by raising the voice at the end of a sentence

b.) by using the interrogative particle ли

c.) by using the interrogative pronouns кой (who) and какъ́в (what, what kind).

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Let us see how these three ways of asking questions could be applied to the verbs of the three types of conjugations we just covered in this unit.

Step 3.

In the following exercise you will hear several sentences. You are expected to form a question with the interrogative particle ли in relation to the verb of the sentence. After a pause for your oral production, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Remember that ли always follows the word we are asking the question about. In this case it will be the verb.

There are two correct structures possible, thus both are given in the confirmation.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt = Repetition)

1. S. Хри́сто чете́ ве́стник.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Чете́ ли Хри́сто ве́стник? or
      Хри́сто чете́ ли ве́стник?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Мари́я и Сте́фан оти́ват на ки́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Оти́ват ли Сте́фан и Мари́я на ки́но? or
Мари́я и Сте́фан оти́ват ли на ки́но?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Аз пу́ша цига́ра.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пу́ша ли аз цига́ра? or
Аз пу́ша ли цига́ра?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ви́е пра́вите дре́хи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пра́вите ли ви́е дре́хи? or
Ви́е пра́вите ли дре́хи?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Г-жа́ До́брева и́два на вече́ря.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. И́два ли г-жа́ До́брева на вече́ря? or
Г-жа́ До́брева и́два ли на вече́ря?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ли́дия сви́ри на пиа́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Сви́ри ли Ли́дия на пиа́но? or
Ли́дия сви́ри ли на пиа́но?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

7. S. Ти свършваш книгата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Свършваш ли ти книгата? or
Ти свършваш ли книгата?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Ние ядем грозде.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ядем ли ние грозде? or
Ние ядем ли грозде?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

Step 4.

Now let us do a similar exercise, this time, however, asking the "who" (кой) questions in regard to the subject of the sentence. Do not forget to make the necessary agreements in gender and number.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt = Repetition)

1. S. Христо чете вестник.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кой чете вестник?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Мария и Стефан отиват на кино.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кой отива на кино?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

3. S. Аз пу́ша цига́ра.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кой пу́ши цига́ра?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ви́е пра́вите дре́хи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кой пра́ви дре́хи?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Ни́е ядем гро́зде.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кой ядé гро́зде?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ти свъ́ршваш кни́гата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кой свъ́ршва кни́гата?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Now let us ask the "what" (какво́) questions in regard to the object of the sentences. The neuter form is used in these questions. Remember that in this type of question the object and the subject change places.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C - Confirmation, Rpt = Repetition)

1. S. Хри́сто чете́ ве́стник.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво́ чете́ Хри́сто?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Аз пу́ша цига́ра.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво́ пу́ша аз?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ви́е пра́вите дре́хи.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво́ пра́вите Ви́е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ни́е по́чваме вече́рята.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Какво́ по́чваме ни́е?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Ти свършваш книгата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво свършваш ти?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Той яде грозде.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Какво яде той?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 5.

In the following exercise you will hear several questions. Give negative answers using two negatives--one form negating the whole sentence and the other negating the verb of the sentence. (This material was covered in Unit 4.) After a pause, during which you should say the negative sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt = Repetition)

1. S. Оти́ват ли Мари́я и Сте́фан на ки́но?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, Мари́я и Сте́фан не оти́ват на ки́но.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Пра́вите ли Ви́е дре́хи?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, аз не пра́вя дре́хи.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. По́чва ли фи́лмът след пет мину́ти?

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, фи́лмът не по́чва след пет мину́ти.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Танцу́ват ли студе́нтите в ста́ята?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, студе́нтите не танцу́ват в ста́ята.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Сви́ри ли Ли́дия на пиа́но?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, Ли́дия не сви́ри на пиа́но.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Чете́ ли ве́стник г-н Ивано́в?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, г-н Ивано́в не чете́ ве́стник.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 1

Fill in the proper form of the verbs in the following twenty sentences. Then check your work with the key to this exercise provided at the end of this unit. More than two mistakes means that you should repeat Steps 1-4 of this unit. Good luck!

1. Г-жа́ Ивано́ва _____ писмо́.
(writes)

2. Ти _____ на го́сти.
(are going)

3. Ви́е _____ на пиа́но.
(play)

4. Г-н Петко́в _____ ви́но.
(drinks)

5. Студе́нтката _____ в ста́ята.
(sings)

6. Ни́е _____ кни́ги и мо́ливи.
(carry)

7. Мари́я и Сте́фан _____ на ки́но.
(are going)

8. Гео́рги _____ циви́лни дре́хи.
(wears)

9. Г-н Петро́в _____ ве́стник.
(reads)

10. Аз _____ кру́ши на Еле́на.
(give)

11. Ви́е _____ я́бълки и гро́зде.
(eat)

12. Ни́е _____ кни́ги.
(have)

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

13. Фи́лмът _____ в еди́н часа́, а
(starts, to begin)

_____ в три.
(ends)

14. Ко́льо и Хри́сто _____ черве́но ви́но.
(drinks)

15. Ива́н _____ на учи́теля.
(thanks)

16. Сте́фан и Мари́я _____ биле́ти.
(have)

17. Кру́шите _____ мно́го.
(cost)

18. Студе́нтите _____ два ча́са.
(walk)

19. Той _____ в ста́ята и
(stands, stays)

_____ цига́ра.
(smokes)

20. Фред и Ли́дия _____.
(are dancing)

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 2

A. Transform the following ten sentences into questions starting each question with the subject. Then give negative answers to these questions.

1. Г-н Петро́в танцу́ва добре́.
2. Ли́дия и́ма черве́на ша́пка.
3. Студе́нтите пи́ят раки́я.
4. Фред сви́ри на пиа́но.
5. Ви́е и́двате на ки́но.
6. Сте́фан и Мари́я вече́рят на ма́сата.
7. Ти пу́шиш мно́го.
8. Ива́н благодари́ за кни́гата.
9. Ви́е оти́вате в къ́щи.
10. Те яда́т я́бълки.

B. Fill in the proper form of the verb in the following ten sentences.

1. Ни́е _____ в къ́щи.
   (и́двам)
2. Ти _____ ке́пето на Ива́н.
   (да́вам)
3. Ви́е _____ ли униформа ?
   (и́мам)
4. Кога́ _____ фи́лмът?
   (по́чвам)
5. Сте́фан _____ ли на ки́но?
   (оти́вам)

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

6. _____ ли Мари́я биле́т?
(И́мам)

7. Кога́ _____ ви́е?
(вече́рям)

8. Ни́е _____ гро́зде на студе́нтите.
(да́вам)

9. Г-жа́ Хри́стова и г-н Ивано́в _____ писма́.
(ня́мам)

10. Г-н Петко́в _____ цига́рите.
(свъ́ршвам)

Now check your work with the key provided at the end of the unit. If you have made more than two mistakes for each exercise (A or B), you should repeat Part 2.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test, No. 1

1. пи́ше
2. оти́ваш
3. сви́рите
4. пи́е
5. пе́е
6. но́сим
7. оти́ват
8. но́си
9. чете
10. да́вам
11. яде́те
12. и́маме
13. по́чва, свъ́ршва
14. пи́ят
15. благодари́
16. и́мат
17. стру́ват
18. вървя́т
19. стои́, пу́ши
20. танцу́ват

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test, No. 2

A.

1. Танцу́ва ли г-н Петро́в добре́?

   Не, г-н Петро́в не танцу́ва добре́.

2. И́ма ли Ли́дия черве́на ша́пка?

   Не, Ли́дия ня́ма черве́на ша́пка.

3. Пи́ят ли студе́нтите раки́я?

   Не, студе́нтите не пи́ят раки́я.

4. Сви́ри ли Фред на пиа́но?

   Не, Фред не сви́ри на пиа́но.

5. И́двате ли ви́е на ки́но?

   Не, ни́е не и́дваме на ки́но.

6. Вече́рят ли Сте́фан и Мари́я на ма́сата?

   Не, Сте́фан и Мари́я не вече́рят на ма́сата.

7. Пу́шиш ли ти мно́го?

   Не, аз не пу́ша мно́го.

8. Благодари́ ли Ива́н за кни́гата?

   Не, Ива́н не благодари́ за кни́гата.

9. Оти́вате ли Ви́е в къ́щи?

   Не, ни́е не оти́ваме в къ́щи. (Не, аз не оти́вам в къ́щи.)

10. Яда́т ли те я́бълки?

    Не, те не яда́т я́бълки.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

B.

1. Ни́е и́дваме в къ́щи.
2. Ти да́ваш ке́пето на Ива́н.
3. Ви́е и́мате ли униф о́рма?
4. Кога́ по́чва фи́лмът?
5. Сте́фан оти́ва ли на ки́но?
6. И́ма ли Мари́я биле́т?
7. Кога́ вече́рята ви́е?
8. Ни́е да́ваме гро́зде на студе́нтите.
9. Г-жа́ Хри́стова и г-н Ивано́в ня́мат писма́.
10. Г-н Петко́в свъ́ршва цига́рите.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

UNIT 8

OBJECTIVES

Upon completion of this unit the student will be able to understand and construct future tense sentences (positive and negative statements and questions) orally and in writing using:

a.) the future particle ще.

b.) the future forms of the verb съм (to be).

c.) the negative construction няма да.

This unit is based on the vocabulary from Lessons 1-8 of the Basic Bulgarian Course, 1957. Ninety percent accuracy is the accepted level of performance measured through self-evaluative tests.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following dialogue while looking at the illustrations depicting the situation. Pay particular attention to the new form of the verbs and how they are used.

Христо - Здравей́й, Фред! Как си?

Фред - Добре́. Къде́ оти́ваш?

Х. Аз оти́вам у г-жа́ До́брева.

Ф. Какво́ ще пра́вите?

Х. Ще вече́ряме. И Ли́дия ще бъ́де у г-жа До́брева.

Ф. Ня́ма ли да и́ма дру́ги го́сти?

Х. Ще и́ма: г-н Ивано́в, Сте́фан и Мари́я.

Ф. Какво́ ще пра́вите след вече́рята?

Х. След вече́рята ще хо́дим на ки́но.

Ф. Ви́е ще прека́рате ху́баво.

Х. А ти какво́ ще пра́виш?

Ф. Аз ще бъ́да в къ́щи и ще чета́ кни́га.

Х. И ти ще прека́раш ху́баво.

Ф. Да. Благодаря́, довиждане!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

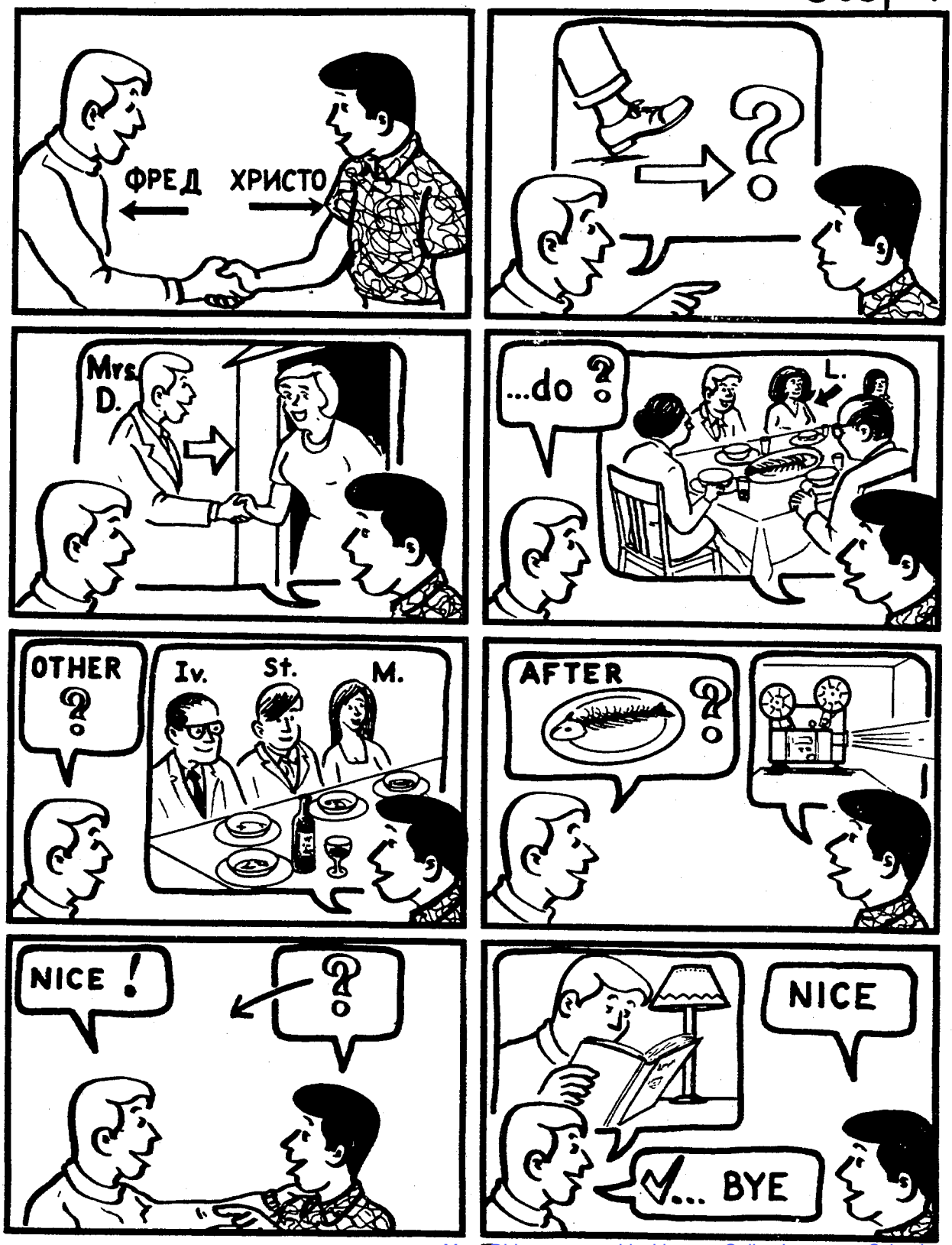

More FSI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

Undoubtedly, you have noticed a new element in the dialogue--the particle ще preceding the present tense form of the verbs. This particle is used to form the future tense in Bulgarian.

Step 2.

You will hear several sentences in the present tense. Place the future particle ще before the verbs of the sentences and say the new sentences. A confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Аз оти́вам на ки́но.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Аз ще оти́вам на ки́но.
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Мари́я пи́ше писмо́.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Мари́я ще пи́ше писмо́.
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More Dialogues on LiveLingua - Online Language School

3. S. Студе́нтите чета́т кни́ги.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Студе́нтите ще чета́т кни́ги.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Г-н Ивано́в пу́ши цига́ра.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-н Ивано́в ще пу́ши цига́ра.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Ти но́сиш униф о́рма.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ти ще но́сиш униф о́рма.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ви́е танцу́вате в ста́ята.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е ще танцу́вате в ста́ята.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Г-жа́ и г-н Петро́ви вече́рят в къ́щи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-жа́ и г-н Петро́ви ще вече́рят в къ́щи.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

8. S. Ни́е ядé́м пе́чено а́гне.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ни́е ще ядé́м пе́чено а́гне.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

Notes

As you can see the formation of the future tense in Bulgarian is quite simple. It is constructed by placing the particle ще before the present tense form of the verb.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Now you will be given six sentences in the present tense using the verb съм (to be). Transform these sentences into the future. A confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Аз съм студе́нт.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Аз ще съм студе́нт.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ти си в ста́ята.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ти ще си в ста́ята.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ива́н е в Калифо́рния.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ива́н ще е в Калифо́рния.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ни́е сме на го́сти.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Ни́е ще сме на го́сти.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Ви́е сте добре́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е ще сте добре́.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Кни́гите са на ма́сата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кни́гите ще са на ма́сата.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

Notes

Now you know the future forms of the verb "съм" (to be). However, there are other future forms for съм which are used very often.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 4.

Listen to the following sentences and repeat them after the speaker while following the written form in your workbook.

1. Аз съм студе́нт. _____
   Аз ще бъ́да студе́нт. _____
2. Ти си в ста́ята. _____
   Ти ще бъ́деш в ста́ята. _____
3. Ива́н е в Калифо́рния. _____
   Ива́н ще бъ́де в Калифо́рния. _____
4. Ни́е сме на го́сти. _____
   Ни́е ще бъ́дем на го́сти. _____
5. Ви́е сте добре́. _____
   Ви́е ще бъ́дете добре́. _____
6. Кни́гите са на ма́сата. _____
   Кни́гите ще бъ́дат на ма́сата _____

Notes

There is practically no difference in meaning between the two forms: ще съм - ще бъ́да. The use of one or the other form is a matter of individual style. Both forms are used interchangeably.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 1

Now you will hear 20 sentences. In the space provided mark each sentence to indicate whether it is in the present or future tense.

	PRESENT	FUTURE
1. Ти и́маш дре́ха.		
2. Ива́н ще стои́ в ста́ята		
3. Ни́е ще оти́ваме на го́сти.		
4. Студе́нтите танцу́ват в ста́ята.		
5. Г-жа́ До́брева чете́ писмо́.		
6. Ви́е ще пи́шете на ма́сата.		
7. Г-н Петро́в ще пу́ши цига́ра.		
8. Сте́фан върви́ към ки́ното.		
9. Ви́е ще вече́ряте в къ́щи.		
10. Ни́е ще бъ́дем у Ца́неви.		
11. Мари́я ще сви́ри на пиа́но.		
12. Ви́е ще пе́ете днес.		
13. Ни́е но́сим униформа.		
14. Аз ще ям я́бълки.		
15. Хри́сто ще бъ́де в къ́щи.		
16. Студе́нтите ще са в ста́ята.		
17. Ви́е сте тук.		
18. Г-н Нико́лов ще е в Калифо́рния.		
19. Ти ще си там ра́но.		
20. Ни́е сме добри́ студе́нти.		

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

If you have made more than two mistakes, you will have to repeat Steps 1-4 of this unit.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

The present tense forms of the verb съм (to be) can not be used in positive ли questions in the future tense. Instead we use the verb бъ́да (бъ́деш, бъ́де, бъ́дем, бъ́дете, бъ́дат). For example:

Ива́н ще е в ста́ята.
Ива́н ще бъ́де ли в ста́ята?

Ни́е ще сме студе́нти.
Ни́е ще бъ́дем ли студе́нти?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

In this exercise you will hear several statements in the future tense. Transform these statements into questions by placing the interrogative particle ли after the verb of the sentence. After your response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Ива́н ще пи́ше писмо́.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Ива́н ще пи́ше ли писмо́?
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ни́е ще пу́шим цига́ри.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Ни́е ще пу́шим ли цига́ри?
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Мари́я и Сте́фан ще оти́ват на ки́но.
   R. - - - - - - - - - - - - - - - -
   C. Мари́я и Сте́фан ще оти́ват ли на ки́но?
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Г-н Петко́в ще вече́ря в къ́щи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-н Петко́в ще вече́ря ли в къ́щи?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Ви́е ще по́чвате дре́хата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е ще по́чвате ли дре́хата?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Г-жа́ Хри́стова ще сви́ри на пиа́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-жа́ Хри́стова ще сви́ри ли на пиа́но?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. В ки́ното ще да́ват ху́бав ф̆илм.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. В ки́ното ще да́ват ли ху́бав ф̆илм?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Днес аз ще бъ́да в къ́щи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Днес аз ще бъ́да ли в къ́щи?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

9. S. Ви́е ще сте тук.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е ще бъ́дете ли тук?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

10. S. Ти ще си студе́нт.

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ти ще бъ́деш ли студе́нт?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

Listen to the following exchanges while looking at their written form in your workbook. Pay attention to the formation and use of the negative statements.

Мари́я - Ще оти́ваме ли на ки́но?

Сте́фан - Не, ня́ма да оти́ваме на ки́но.

М. Ще сви́рим ли на пиа́но?

С. Не, ня́ма да сви́рим на пиа́но.

М. Ще вече́ряме ли?

С. Не, ня́ма да вече́ряме.

М. Ще бъ́деш ли в къ́щи?

С. Не, ня́ма да бъ́да в къ́щи.

М. Хри́сто ще бъ́де ли в ки́ното?

С. Не, Хри́сто ня́ма да бъ́де в ки́ното.

Notes

Negative statements in the future tense are formed with the help of the auxiliary verb ня́ма , the particle да , plus the present tense forms of the verbs. Thus the whole construction is ня́ма да + a verb.

More Dialogues on LiveLingua - Online Language School

Now let us do the following exercise. You will hear several questions or affirmative statements. Provide a negative response by using the construction <u>ня́ма да</u>. After a pause for you to say your sentence, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Аз ще съм в къ́щи.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Аз ня́ма да съм в къ́щи.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Ще бъ́дете ли тук у́тре?

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, ня́ма да бъ́дем тук у́тре.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Ще и́маме ли кни́ги?

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, ня́ма да и́маме кни́ги.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Ще стои́те ли в ста́ята?

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не, ня́ма да стои́м в ста́ята.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

5. S. Ще бъ́деш ли в ки́ното?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, ня́ма да бъ́да в ки́ното.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ива́н ще чете́ ли кни́га?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, Ива́н ня́ма да чете́ кни́га.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Студе́нтите ще но́сят ли унифо́рми?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, студе́нтите ня́ма да но́сят унифо́рми.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Сте́фан ще пи́ше ли на Мари́я?

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не, Сте́фан ня́ма да пи́ше на Мари́я.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More BU courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Now you will hear several negative statements with the construction ня́ма да. Transform these statements into questions by inserting the interrogative particle ли between ня́ма and да, then repeat the new structure. A confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Аз ня́ма да пу́ша.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Аз ня́ма ли да пу́ша?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Мари́я ня́ма да сви́ри на пиа́но.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Мари́я ня́ма ли да сви́ри на пиа́но?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Студе́нтите ня́ма да бъ́дат тук.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Студе́нтите ня́ма ли да бъ́дат тук?

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Фи́лмът ня́ма да по́чне ра́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Фи́лмът ня́ма ли да по́чне ра́но?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Кни́гата ня́ма да бъ́де на ма́сата.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Кни́гата ня́ма ли да бъ́де на ма́сата?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ви́е ня́ма да сте в Калифо́рния.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ви́е ня́ма ли да сте в Калифо́рния?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Ни́е ня́ма да пи́ем ви́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ни́е ня́ма ли да пи́ем ви́но?

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DL courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 2

A. Transform the following 10 statements into questions:

1. Аз ще чета́ кни́га.
2. Ни́е ще яде́м гро́зде.
3. Г-жа́ До́брева ще и́ма го́сти.
4. Ви́е ще сте в къ́щи.
5. Ли́дия и Хри́сто ще са в ста́ята.
6. Вече́рята ще бъ́де вку́сна.
7. Писмо́то ще е на ма́сата.
8. Учи́телите ще са добри́.
9. Я́бълката ще е со́чна.
10. В ки́ното ще да́ват фи́лм.

B. Give negative answers to the following 10 questions.

1. Г-н Ивано́в ще бъ́де ли в къ́щи?
2. Ни́е ще бъ́дем ли там?
3. Ви́е ще танцу́вате ли след вече́ря? (sing.)
4. Ти ня́ма ли да яде́ш гро́зде?
5. Мари́я ня́ма ли да пи́ше писмо́?
6. Студе́нтите ще оти́ват ли на ки́но?
7. Учи́телката ще сви́ри ли на пиа́но?
8. Фи́лмът ще свърши ли?
9. Ще оти́вате ли на вече́ря?
10. Ви́е ще но́сите ли ша́пка?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Now check your work with the key provided at the end of this unit. If you have made more than one mistake for each part of the test, you will have to repeat Part 2 of this unit.

More Dl Courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-Evaluative Test, No. 1

	PRESENT	FUTURE
1.	X	
2.		X
3.		X
4.	X	
5.	X	
6.		X
7.		X
8.	X	
9.		X
10.		X
11.		X
12.		X
13.	X	
14.		X
15.		X
16.		X
17.	X	
18.		X
19.		X
20.	X	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-Evaluative Test, No. 2

A.

1. Аз ще чета́ ли кни́га?
2. Ни́е ще ядем́ ли гро́зде?
3. Г-жа́ До́брева ще и́ма ли го́сти?
4. Ви́е ще бъ́дете ли в къ́щи?
5. Ли́дия и Хри́сто ще бъ́дат ли в ста́ята?
6. Вече́рята ще бъ́де ли вку́сна?
7. Писмо́то ще бъ́де ли на ма́сата?
8. Учи́телите ще бъ́дат ли добри́?
9. Я́бълката ще бъ́де ли со́чна?
10. В ки́ното ще да́ват ли филм?

B.

1. Г-н Ивано́в ня́ма да бъ́де (е) в къ́щи.
2. Ни́е ня́ма да бъ́дем (сме) там.
3. Аз ня́ма да танцу́вам след вече́ря.
4. Аз ня́ма да ям гро́зде.
5. Мари́я ня́ма да пи́ше писмо́.
6. Студе́нтите ня́ма да оти́ват на ки́но.
7. Учи́телката ня́ма да сви́ри на пиа́но.
8. Фи́лмът ня́ма да свъ́рши.
9. Ни́е ня́ма да оти́ваме на вече́ря.
10. Аз ня́ма да но́ся ша́пка.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

UNIT 9

OBJECTIVES

Upon completion of this unit the student will be able to understand and construct sentences orally and in writing using:

a.) the imperative forms of the Bulgarian verbs.

b.) the descriptive imperative forms да, не́ка да, не́ка да не.

c.) the demonstrative pronouns, то́зи-о́нзи, та́зи-она́зи, това́-онова́, те́зи-оне́зи.

This unit is based on the vocabulary from lessons 1-8 of the Basic Bulgarian Course, 1957.

Ninety percent accuracy is the accepted level of performance through self-evaluative tests.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following conversation while observing its written representation in your workbook. Pay particular attention to the new forms of the verbs used in it. Also note the intonational pattern and the emphasis which these forms receive.

Иван: Фред, не пуши́ в ста́ята!

Фред: А къ́де да пу́ша?

И. И́ди в клу́ба. Там пуши́ и пий ка́фе.

Ф. Добре́, ще оти́да. Ви́е стойте тук!

И. Къ́де ще вече́ряте с Ли́дия?

Ф. Ще вече́ряме в къ́щи.

И. Не́ка да оти́дем на ки́но след това́.

Ф. Добре́, да оти́дем.

И. Не́ка да не но́сим униформи́!

Ф. Ще но́сим цивилни дре́хи.

Notes

Bulgarian verbs have imperative forms only for the second person singular and plural. As in English, the personal pronoun is seldom expressed unless it is emphatic.

More DL courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

Now let us do the following exercise. You will hear several sentences containing verbs in their basic forms. You are expected to form imperative sentences for the second person singular. You can accomplish this by following these three steps:

a.) drop the personal pronoun

b.) replace the vowel ending of the verbs with -и

c.) place the stress on the last syllable.

For example:

Stimulus -- Аз чета́ кни́га.

Response -- Чети́ кни́га!

After a pause for your response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker only if you make a mistake.

Let us begin!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Аз чета́ ве́стник.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Чети́ ве́стник!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Аз пи́ша писмо́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пиши́ писмо́!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Аз но́ся ша́пка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Носи́ ша́пка!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Аз сви́ря на пиа́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Свири́ на пиа́но!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Аз пра́вя дре́хи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Прави́ дре́хи!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Аз пу́ша в ста́ята.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пуши́ в ста́ята!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Now you will hear some more similar sentences which you are expected to transform into imperative sentences for the second person plural. You can accomplish this by following these steps:

a.) drop the personal pronoun

b.) replace the vowel ending of the verbs with -ете

c.) place the stress on the first е of the ending -е́те

For example:

Stimulus: Аз чета́ кни́гата.

Response: Чете́те кни́гата!

After a pause for your response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Let us begin!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt.= Repetition)

1. S. Аз пу́ша цига́ри.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пуше́те цига́ри!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Аз пи́ша писмо́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пише́те писмо́!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Аз но́ся ша́пка.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Носе́те ша́пка!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Аз сви́ря на пиа́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Свире́те на пиа́но!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Аз у́ча в та́зи ста́я.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Уче́те в та́зи ста́я!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Аз чета́ сега́.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Четете сега́!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI Courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

Verbs with a consonant ending in their basic form (1st person singular, present tense) form the imperative with the endings -и for 2nd person singular and -е́те for 2nd person plural and the polite form.

Example:

чета́	чети́	четете́
пу́ша	пуши́	пуше́те
сви́ря	свири́	свире́те

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 4.

In this exercise you will hear several sentences containing verbs in the 1st person singular. Form imperative sentences for the second person singular by making the following changes:

a.) drop the personal pronoun

b.) replace the last sound-letter (vowel or consonant) with -й

For example:

Stimulus: Аз по́чвам кни́гата.

Response: По́чвай кни́гата!

After a pause for your response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker only if you make a mistake.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Аз пе́я в ста́ята.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пе́й в ста́ята!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI Courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Аз пи́я ви́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пи́й ви́но!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Аз танцу́вам в ста́ята.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Танцу́вай в ста́ята!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Аз вече́рям с Ли́дия.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Вече́ряй с Ли́дия!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Аз по́чвам писмо́то.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. По́чвай писмо́то!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Аз свъ́ршвам ве́стника.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Свъ́ршвай ве́стника!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 5.

Now you will hear a number of sentences. Transform them into imperative sentences for the second person plural by making the following changes:

a.) drop the personal pronoun

b.) replace the final sound-letter (vowel or consonant) of the basic form with -йте.

For example:

Stimulus: Аз по́чвам кни́гата.

Response: По́чвайте кни́гата!

After a pause for your response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker only if you make a mistake.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Аз пе́я в къ́щи.

R. - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пе́йте в къ́щи!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Аз пи́я ви́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Пи́йте ви́но!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Аз стоя́ тук.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Сто́йте тук!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Аз вече́рям с Ли́дия.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Вече́ряйте с Ли́дия!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Аз танцу́вам с Мари́я.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Танцу́вайте с Мари́я!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Аз свъ́ршвам писмо́то.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Свъ́ршвайте писмо́то!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

Verbs that have a vowel before the ending of the first person singular, present tense, form the imperative with the endings -Й for second person singular and -ЙТЕ for the second person plural.

Example:

пе́я	пе́й	пе́йте
стоя́	сто́й	сто́йте
вече́рям	вече́ряй	вече́ряйте

Now stop the tape and read the following notes in your workbook.

More DL courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

You have probably noticed several new constructions used in the dialogue in Step 1. For example:

Нека да отидем на кино!	Let's go to the movies.
Добре, да отидем!	O.K. Let's go.
Нека да не носим униформи!	Let's not wear uniforms.
Нека вечерят в къщи!	They ougth to (let them) have dinner at home.
Нека той да учи сега!	He should (have him) study now.

The forms да, нека, нека да, нека да не in combination with verbs in the present tense express a request, a wish, or an order referring to all persons and numbers. If the subject is used, it is placed before да.

Examples:

Нека те да учат сега!

Нека той да дойде в къщи!

Нека студентите да пеят!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 6.

Now you will hear a number of sentences. Use the phrase Не́ка да omitting the subject. After a pause for your oral response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker only if you make a mistake.

Let us begin!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Ни́е ще ку́пим биле́ти за ки́но.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не́ка да ку́пим биле́ти за ки́но!

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Студе́нтите ще оти́дат на го́сти.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не́ка да оти́дат на го́сти!

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Аз ще вече́рям в къ́щи.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Не́ка да вече́рям в къ́щи!

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI Courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Ни́е сви́рим на пиа́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не́ка да сви́рим на пиа́но!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Учи́телят но́си циви́лни дре́хи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не́ка да но́си циви́лни дре́хи!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Те оти́ват на вече́ря.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не́ка да оти́ват на вече́ря!

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Г-жа́ Хри́стова чете́ ве́стник.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Не́ка да чете́ ве́стник.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

Now take Self-evaluative Test No. 1.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 1

A. Transform the following statements into imperative sentences, first singular and then plural (second person only).

1. Аз пи́я ви́но.
2. Аз пи́ша писмо́то.
3. Аз но́ся униформата.
4. Аз оти́вам на ки́но.
5. Аз по́чвам рома́на.
6. Аз вече́рям в къ́щи.
7. Аз вървя́ в ста́ята.
8. Аз сви́ря на пиа́но.
9. Аз пе́я с Ли́дия.
10. Аз свъ́ршвам рома́на.

B. Transform the following sentences into imperative sentences by using the construction нека да with the subject.

1. Ни́е вече́ряме в къ́щи.
2. Студе́нтите танцу́ват в ста́ята.
3. Той върви́ в ки́ното.
4. Те сви́рят на пиа́но.
5. Ни́е пи́ем ви́но.

Now check your work with the key provided at the end of this unit. If you have made more than two mistakes you should repeat Steps 1-6.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Now listen to the following sentences while looking at the illustrations in your workbook. Pay attention to the new forms and how they are used.

Let us start with Picture one.

1. (Това́ е кни́га.)
   (Онова́ е мо́лив.)
2. (Те́зи студе́нти четя́т кни́ги.)
   (Оне́зи студе́нти пи́шат писма́.)
3. (То́зи студе́нт е Ива́н.)
   (О́нзи студе́нт е Фред.)
4. (Та́зи студе́нтка тук е Мари́я.)
   (Она́зи студе́нтка там е Ли́дия.)
5. (Това́ писмо́ е на Ива́н.)
   (Онова́ ке́пе е на Ли́дия.)

Notes

Bulgarian demonstrative pronouns have a separate form for each of the three genders in the singular. They have only one form for all three genders in the plural.

The pronouns agree in gender and number with the nouns they qualify and usually stand before them.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

Now you will hear several sentences. Use the demonstrative pronouns indicating near persons and things with the subjects of these sentences. After a pause for your response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker only if you make a mistake.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Студе́нтът е тук.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. То́зи студе́нт е тук.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Мо́ливът е черве́н.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. То́зи мо́лив е черве́н.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Кни́гата е голя́ма.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Та́зи кни́га е голя́ма.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Ке́пето е зеле́но.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Това́ ке́пе е зеле́но.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Кру́шите са жъ́лти.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Те́зи кру́ши са жъ́лти.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Панталóнът е вое́нен.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Тóзи панталóн е вое́нен.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Вече́рята е вку́сна.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Та́зи вече́ря е вку́сна.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Гро́здето е дре́бно.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Това́ гро́зде е дре́бно.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI Courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Now we will do a similar exercise, only this time in your responses use the form of the demonstrative pronoun indicating distant persons and objects. After a pause for your response, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker only if you make a mistake.

Ready? Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Кни́гата е голя́ма.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Она́зи кни́га е голя́ма.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Учи́телят е добъ́р.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. О́нзи учи́тел е добъ́р.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Униф́о́рмите са там.

   R. - - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Оне́зи униф́о́рми са там.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Кéпето е кафя́во.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Онова́ кéпе е кафя́во.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Гро́здето е е́дро.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Онова́ гро́зде е е́дро.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Ключъ́т е на Ива́н.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. О́нзи ключ е на Ива́н.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Студе́нтът е добъ́р.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. О́нзи студе́нт е добъ́р.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Ша́пката е черве́на.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Она́зи ша́пка е черве́на.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

Now take the Self-evaluative Test No. 2.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 2

Using the following ten sentences as stimuli, write new twenty sentences using both forms of the demonstrative pronouns тази and онази.

1. Студентката е хубава. _____
_____
2. Вестникът е на Иван. _____
_____
3. Крушите са евтини. _____
_____
4. Кепето е на Фред. _____
_____
5. Моливите са червени. _____
_____
6. Ябълката е сладка. _____
_____
7. Господинът е учител. _____
_____
8. Стаята е голяма. _____
_____
9. Писмото е за г-жа Петрова. _____
_____
10. Студентите учат български. _____
_____

Now check your work with the key provided at the end of this unit. If you have made more than two mistakes you should repeat Part 2.

DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test No. 1

A.

1. Пи́й ви́но!
   Пи́йте ви́но!

2. Пиши́ писмо́то!
   Пише́те писмо́то!

3. Носи́ униформата!
   Носе́те униформата!

4. Оти́вай на ки́но!
   Оти́вайте на ки́но!

5. По́чвай рома́на!
   По́чвайте рома́на!

6. Вече́ряй в къ́щи!
   Вече́ряйте в къ́щи!

7. Върви́ в ста́ята!
   Върве́те в ста́ята!

8. Свири́ на пиа́но!
   Свире́те на пиа́но!

9. Пе́й с Ли́дия!
   Пе́йте с Ли́дия!

More DL courses on LiveLingua - Online Language School

10. Свършвай романа!
Свършвайте романа!

B.

1. Нека ние да вечеряме в къщи!
2. Нека студентите да танцуват в стаята!
3. Нека той да върви в киното!
4. Нека те да свирят на пиано!
5. Нека ние да пием вино!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test No. 2

1. Та́зи студе́нтка е ху́бава.
   Она́зи студе́нтка е ху́бава.

2. То́зи ве́стник е на Ива́н.
   О́нзи ве́стник е на Ива́н.

3. Те́зи кру́ши са е́втини.
   Оне́зи кру́ши са е́втини.

4. Това́ ке́пе е на Фред.
   Онова́ ке́пе е на Фред.

5. Те́зи мо́ливи са черве́ни.
   Оне́зи мо́ливи са черве́ни.

6. Та́зи я́бълка е сла́дка.
   Она́зи я́бълка е сла́дка.

7. То́зи господи́н е учи́тел.
   О́нзи господи́н е учи́тел.

8. Та́зи ста́я е голя́ма.
   Она́зи ста́я е голя́ма.

9. Това́ писмо́ е за г-жа Петро́ва.
   Онова́ писмо́ е за г-жа Петро́ва.

10. Те́зи студе́нти у́чат бъ́лгарски.
    Оне́зи студе́нти у́чат бъ́лгарски.

More DL courses on LiveLingua - Online Language School

UNIT 10

OBJECTIVES

Upon completion of this unit the student will be able to understand and construct sentences orally and in writing using:

a.) the masculine, feminine, and neuter forms of Bulgarian adjectives in singular and plural.

b.) the proper agreement between adjectives and nouns (in gender, number, and article).

c.) the forms of the comparative (по-) and the superlative (най-) degree with adjectives.

This unit is based on vocabulary from Lessons 1- 8 of the Basic Bulgarian Course, 1957.

Ninety percent accuracy is the accepted level of performance measured through self-evaluative tests.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

Listen to the following narration while looking at the illustrations in your workbook. Pay attention to the new forms in the text.

В голя́мата ста́я и́ма мно́го студе́нти. Те но́сят вое́нни унифо́рми. Фред но́си зеле́на унифо́рма, а Ива́н - кафя́ва.

И г-н Петко́в е в ста́ята. Той но́си циви́лни дре́хи. Г-н Петко́в и́ма кафя́в пантало́н и жъ́лта ри́за. Той пу́ши бъ́лгарски цига́ри.

Г-жа До́брева и Мари́я вли́зат в ста́ята. Г-жа До́брева и́ма черве́на ша́пка. Мари́я и́ма зеле́но ке́пе. Те дона́сят е́дри, со́чни и вку́сни кру́ши, я́бълки и гро́зде. Кру́шите са по-сла́дки от я́бълките. Гро́здето е най-сла́дко.

Студе́нтите и учи́телите ще и́мат заба́ва.

Now stop the tape and read the notes on the following pages. After that continue with Step 2.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

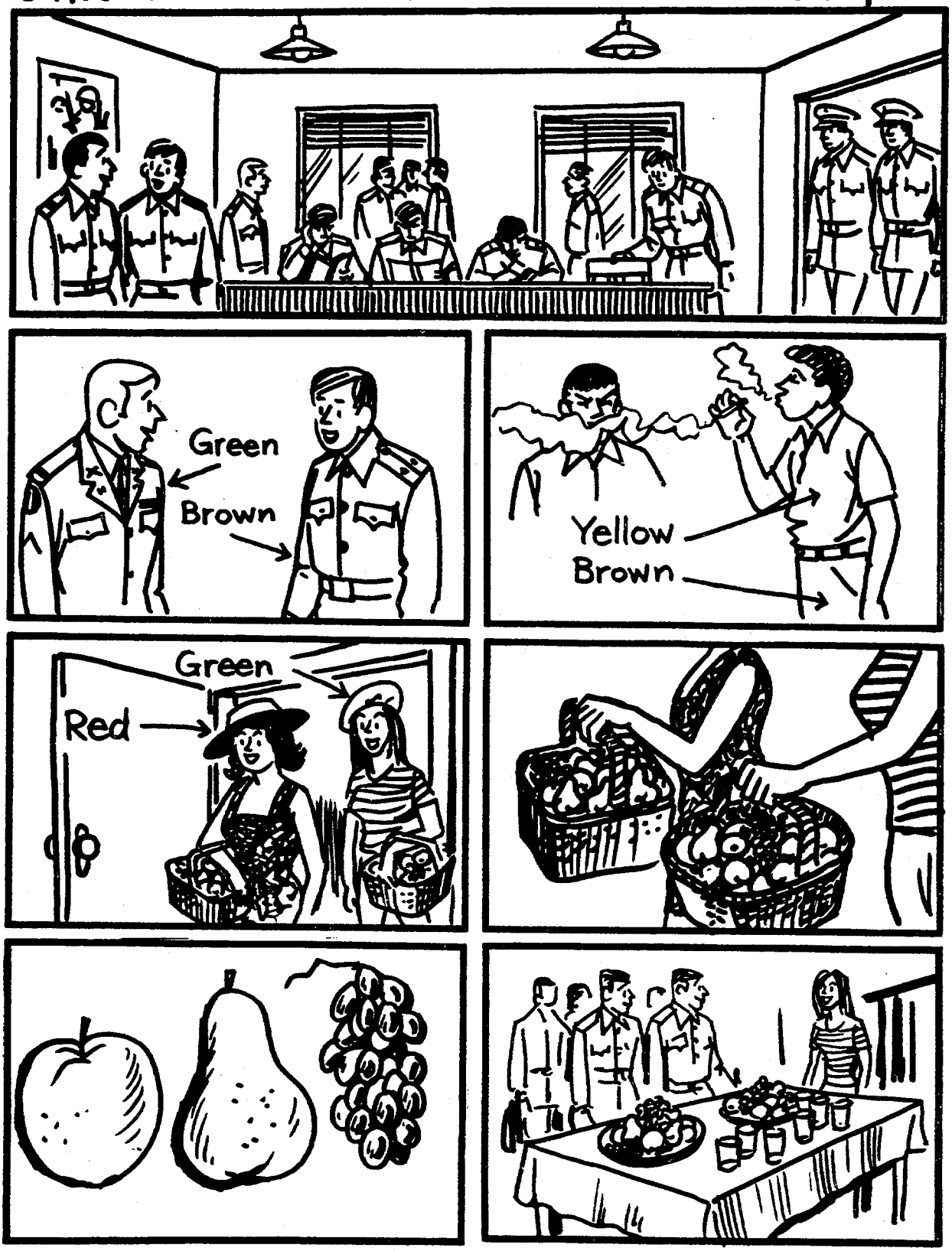

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

As in English, adjectives precede the nouns which they modify. For example:

зелéна унифóрма, кафя́в панталóн
зелéно кéпе, цивúлни дрéхи

The basic forms of Bulgarian adjectives are given in dictionaries. For example:

The majority of Bulgarian adjectives modifying masculine nouns have a consonant ending: добъ́р, ху́бав, кафя́в, е́втин, etc. Some adjectives end in -и: бъ́лгарски (Bulgarian), ру́ски (hussian), а́гнешки, etc.

Adjectives with a consonant ending in their basic form take -а in order to form the feminine gender and -о to form the neuter gender. For example:

голя́м	голя́ма	голя́мо
зелéн	зелéна	зелéно
ху́бав	ху́бава	ху́баво

Adjectives with a vowel ending -и in their basic form change this -и to -а for the feminine gender and -о for the neuter gender. For example:

бъ́лгарски	бъ́лгарска	бъ́лгарско
ру́ски	ру́ска	ру́ско

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

In addition to agreement in gender and number between the adjectives and the nouns, there is an agreement in article. When we have a construction involving an adjective and a noun the form of the definite article is added to the adjective. This form, of course, must reflect the gender and the number of the noun.

The forms of the definite article for adjectives are:

1) Masculine -ят (long form)
   -я (short form)
2) Feminine -та
3) Neuter -то
4) Plural for all genders -те

The definite article for the masculine adjectives is used in the following manner: the definite article is added, not to the basic form, but to the basic form enlarged with -и . For example:

На ма́сата и́ма черве́н мо́лив.

Черве́ният мо́лив е на ма́сата.

жъ́лт жъ́лти+ят (-я)

ху́бав ху́бави+ят (-я)

The feminine, neuter and plural forms of the definite article are added directly to the feminine, neuter and plural forms of the adjectives. For example:

черве́на ша́пка черве́ната ша́пка

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

зелено кепе	зеленото кепе
добри студенти	добрите студенти

Note that ъ is retained only in the basic form and dropped from the final syllable in all other adjectival forms, e.g.,

добър студент	добра студентка
	добро момиче
	добри студенти

е is dropped from the final syllable of some adjectives

цивилен панталон	цивилна униформа
	цивилно кепе
	цивилни дрехи

я becomes е before a syllable combainining the front vowel

голяма стая	големи стаи

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

In the following exercise you will hear a number of short sentences. Expand these sentences by modifying the direct object of the sentence with the correct form of the adjective given in your workbook.

Listen to each sentence first, then say the new sentence aloud and listen to a confirmation. If you find that you were wrong, repeat the confirmation.

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Иван има шапка.

   a) червен́ b) червен́о c) червен́а d) червен́и

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Иван́ им́а червен́а шап́ка.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Мари́я яд́е круш́а.

   a) жъ́лта b) жъ́лти c) жъ́лт d) жъ́лто

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Мари́я яд́е жъ́лта круш́а.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Г-н Хри́стов но́си пантало́ни.

   a) циви́лно b) циви́лни c) циви́лна d) циви́лен

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. Г-н Хри́стов но́си циви́лни пантало́ни.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

4. S. Ли́дия но́си дре́хи.

a) вое́нен b) вое́нни c) вое́нно d) вое́нна

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ли́дия но́си вое́нни дре́хи.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Това́ е фи́лм.

a) ху́бав b) ху́баво c) ху́бави d) ху́бава

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Това́ е ху́бав фи́лм.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Го́стите ще ядя́т а́гне.

a) пе́чен b) пе́чена c) пе́чено d) пе́чени

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Го́стите ще ядя́т пе́чено а́гне.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Г-жа До́брева чете́ ве́стник.

a) голя́мо b) голя́ма c) голе́м d) голя́м

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Г-жа До́брева чете́ голя́м ве́стник.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

8. S. Фре́д пу́ши цига́ра.

a) скъ́п b) скъ́по c) скъ́пи d) скъ́па

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Фре́д пу́ши скъ́па цига́ра.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

9. S. Студе́нтите но́сят унифо́рми.

a) кафя́в b) кафя́ви c) кафя́ва d) кафя́во

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Студе́нтите но́сят кафя́ви унифо́рми.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 3.

Now you will hear a number of sentences containing adjectives modifying the subject. After each sentence there will be a pause during which you are expected to examine the incomplete sentence in your workbook and write in the correct form of the adjective from the sentence you just heard. After that a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker and make corrections (if any) in your workbook.

Here we go!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Зеле́ната ша́пка е на ма́сата.
   R. - - - - - - - - мо́лив е на ма́сата.
   C. Зеле́ният мо́лив е на ма́сата.
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Голя́мата кни́га е на Ива́н.
   R. - - - - - - - - ве́стник е на Ива́н.
   C. Голе́мият ве́стник е на Ива́н.
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Жъ́лтата кру́ша е сла́дка.
   R. - - - - - - - - кру́ши са сла́дки.
   C. Жъ́лтите кру́ши са сла́дки.
   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More Dialogues on LiveLingua - Online Language School

4. S. Скъ́пите дре́хи са на Мари́я.

R. - - - - - - - кепе е на Мария.

C. Скъ́пото ке́пе е на Мари́я.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Пе́ченото а́гне е вку́сно.

R. - - - - - - - я́бълка е вку́сна.

C. Пе́чената я́бълка е вку́сна.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Циви́лният пантало́н е на г-н Хри́стов.

R. - - - - - - - дре́хи са на г-н Хри́стов.

C. Циви́лните дре́хи са на г-н Хри́стов.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Кафя́вата ри́за е тук.

R. - - - - - - - дом е тук.

C. Кафя́вият дом е тук.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

8. S. Ху́бавото моми́че е там.

R. - - - - - - - ма́са е там.

C. Ху́бавата ма́са е там.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

9. S. Вку́сната вече́ря е на ма́сата.

R. - - - - - - - - ви́но е на ма́сата.

C. Вку́сното ви́но е на ма́сата.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More Courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 1

Fill in the noun modifiers in the following sentences:

1. Ива́н и́ма _____ (green) ке́пе.
2. Мари́я яде́ _____ (yellow) кру́ша.
3. Студе́нтите четя́т _____ (big) кни́ги.
4. Г-н Хри́стов пи́е _____ (red) ви́но.
5. Ни́е яде́м _____ (rested) а́гне.
6. _____ (the sweet) я́бълки са скъ́пи.
7. И́мате ли _____ (nice) дре́хи.
8. Пу́шите ли _____ (Bulgarian) цига́ри.
9. Тук ли е _____ (the civilian) ша́пка.
10. Фред но́си _____ (brown) пантало́н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 1.

In this exercise you will hear several sentences containing adjectives in the positive form. You are expected to construct new sentences in the comparative degree. You can accomplish this by placing the particle по- before the adjectives. For example:

1. Stimulus: Ива́н е добър студе́нт.
Какъ́в студе́нт е Сте́фан?
Response: Сте́фан е по́-добър студе́нт от Ива́н.

2. Stimulus: Мари́я и́ма хубава ша́пка.
Каква́ ша́пка и́ма Ли́дия?
Response: Ли́дия и́ма по́-хубава ша́пка от Мари́я.

After a pause for your response to the question, a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker only if you made a mistake. Let us try it now!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt.= Repetition)

1. S. Та́зи кни́га е голя́ма.
Каква́ е она́зи кни́га?
R. - - - - - - - - - - - - - - - - -
C. Она́зи кни́га е по́-голяма от та́зи.
Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. S. Жълтото грозде е кисело.

Какво е зеленото грозде?

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Зеленото грозде е по-кисело от жълтото.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

3. S. Крушите са едри.

Какви са ябълките?

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Ябълките са по-едри от крушите.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Този молив е евтин.

Какъв е онзи молив?

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Онзи молив е по-евтин от този.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Лидия е хубаво момиче.

Какво момиче е Мария?

R. - - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Мария е по-хубаво момиче от Лидия.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

6. S. Жълтата круша е сладка.

Каква е зелената круша?

R. -

C. Зелената круша е по-сладка от жълтата.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

In writing, the comparative particle по́- is separated from the adjective by a dash. Note that the stress falls on the particle по́-.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Step 2.

Now you will hear more sentences containing nouns and adjectives. Form the superlative degree of these adjectives by placing the particle на́й- before them. For example:

Stimulus: Ива́н е добъ́р студе́нт.

Response: Ива́н е на́й-добър студе́нт.

(John is the best student.)

After a pause for your response a confirmation will be given to you. Repeat it after the speaker.

Let us try it now!

(S = Stimulus, R = Response, C = Confirmation, Rpt. = Repetition)

1. S. Голя́мата кни́га е тук.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. На́й-голямата кни́га е тук.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

2. S. Добри́ят студе́нт е в ста́ята.

   R. - - - - - - - - - - - - - - -

   C. На́й-добрият студе́нт е в ста́ята.

   Rpt. - - - - - - - - - - - - - - -

More Courses on LiveLingua - Online Language School

3. S. Мари́я но́си ху́бави дре́хи.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Мари́я но́си на́й-ху́бави дре́хи.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

4. S. Фред и Ли́дия са добри́ студе́нти.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Фред и Ли́дия са на́й-добрите студе́нти.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

5. S. Студе́нтите ядя́т вку́сните я́бълки.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Студе́нтите ядя́т на́й-вкусните я́бълки.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

6. S. Цига́рата е сла́дка след вече́ря.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Цига́рата е на́й-сладка след вече́ря.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

7. S. Това́ ви́но е ки́село.

R. - - - - - - - - - - - - - - - -

C. Това́ ви́но е на́й-кисело.

Rpt. - - - - - - - - - - - - - - - -

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Notes

In writing, the superlative particle най- is separated from the adjective by a dash. Note that the stress always falls on the particle най-.

More DLI Courses on LiveLingua - Online Language School

Self-evaluative Test No. 2

Write the comparative and the superlative forms of the following ten sentences:

1. Ху́бавият ф̆илм е в това́ ки́но.
2. Добри́те студе́нти са там.
3. Та́зи вече́ря е вку́сна.
4. Скъ́пият рома́н е в къ́щи.
5. Кру́шата е сла́дка.
6. Е́дрите кру́ши са тук.
7. Това́ моми́че е ху́баво.
8. Голя́мото дете́ е момче́.
9. Ли́дия сви́ри на скъ́пото пиа́но.
10. Голе́мите кни́ги са на ма́сата.

Now check your work with the key provided at the end of this unit. If you have made more than one mistake you should repeat Part 2.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test, No. 1

1. зеле́но
2. жъ́лта
3. голе́ми
4. черве́но
5. пе́чено
6. сла́дките
7. ху́бави
8. бъ́лгарски
9. циви́лната
10. кафя́в

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Key to Self-evaluative Test, No. 2

1.	по́-хубавият	на́й-хубавият
2.	по́-добрите	на́й-добрите
3.	по́-вкусна	на́й-вкусна
4.	по́-скъпият	на́й-скъпият
5.	по́-сладка	на́й-сладка
6.	по́-едрите	на́й-едрите
7.	по́-хубаво	на́й-хубаво
8.	по́-голямото	на́й-голямото
9.	по́-скъпото	на́й-скъпото
10.	по́-големите	на́й-големите

U.S. GPO 1978-789-088/1792
More DLI courses on LingQ - Foreign Language School

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School